

ਮਿਹਨਤ ਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ

ਤੂੰ ਮੰਗਿਆ ਏ ਮੈਥੋਂ ਗੀਤ ਕੋਈ ,
 ਯਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਗਾਉਣ ਲਈ ।
 ਮੈਂ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹੁਣ ,
 ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ।
 ਓਹ ਗੱਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋ ਗਈ ਏ ,
 ਮੈਂ ਲਿਖੇ ਸੀ ਗੀਤ ਪਿਆਰਾਂ ਦੇ ।
 ਤੂੰ ਹੋਕਾਂ ਲਾ ਲਾ ਗਾਏ ਸੀ ,
 ਬਹਿ ਕੇ ਵਿੱਚ ਅਪਣਿਆਂ ਯਾਰਾਂ ਦੇ ।
 ਕੋਈ ਕਿੰਨਾਂ ਕੁ ਚਿਰ ਲਿਖੀਂ ਜਾਵੇ ,
 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਪ੍ਰਚਾਉਣ ਲਈ ।
 ਮੈਂ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ -----
 ਅੱਜ ਮਿਹਨਤ ਕਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਨਾ ,
 ਹੱਕ ਪੂਰਾ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ।
 ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਮਾਣ ਸਕੇ ,
 ਹੱਕ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਵੀ ਨੇਹਮਤ ਦਾ ।
 ਆ ਤੂੰ ਵੀ ਮੋਢਾ ਲਾ ਸੱਜਣਾ ,
 ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਖਤਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ।
 ਮੈਂ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ -----
 ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੇਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੇ ,
 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਦੇਣਾ ।
 ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਤੇ ਕੱਪੜਾ ,
 ਤੇ ਬੇ-ਘਰਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇਣਾ ।
 ਹਰ ਸੁਝਵਾਨ ਫਿਰ ਸੋਚੇਗਾ ,
 ਉੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਿੰਗਰੇ ਢਾਉਣ ਲਈ ।
 ਮੈਂ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ -----
 ਇੱਕ ਮੰਨ ਰੰਚਣਾਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ,
 ਛੱਡ ਗੀਤ ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਗਾਉਣੇ ਤੂੰ ।
 ਪੈਸੇ ਤੇ ਸੁਹਰਤ ਦੀ ਖਾਤਰ ,
 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਪਰਚਾਉਣੇ ਤੂੰ ।
 ਤੂੰ ਤੀਜੀ ਅੱਖ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਜ਼ਰਾ ,
 ਭੁੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ।
 ਮੈਂ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ -----

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,
 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਪੂਰੀ ਜਿਲ੍ਹਾ
 ਸੰਗਰੂਰ ।
 9914836037

1

st MAY

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ

LABOUR DAY

1 ਮਈ ਤੋਂ ਅਟਾਰੀ ਸਰਹੱਦ ਆਵਾਜਾਈ ਵਾਸਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਪਹਿਲਗਾਮ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1 ਮਈ ਨੂੰ ਅਟਾਰੀ ਸਰਹੱਦ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਜ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਲਗਪਗ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਜਬਰੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਵਿਆਹੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ

ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਰੋ ਕੁਰਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਖਾਨ ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਕਰੀਬ 10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੱਚਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਘਰੋਂ ਲੈ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜ

ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਔਰਤ ਨੇ ਅਟਾਰੀ ਸਰਹੱਦ ਰਸਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 1965 ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। 2017 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਭਾਰਤੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਬੇਟਾ ਛੇ ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਾ ਕਰੀਬ 10 ਦਿਨ ਦਾ

ਹੈ। ਉਹ ਰੋ ਕੁਰਲਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਨਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਹੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਜਿਸ ਦੇ ਅੱਠ ਬੱਚੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਥਾਰ ਸਵਾਰ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਚਲਿਆ

ਲੁਧਿਆਣਾ। ਅੱਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸੱਗੂ ਚੌਂਕ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਦਰਦ-ਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਥਾਰ ਸਵਾਰ ਮਹਿਲਾ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਦਾ ਯੂ -ਟਰਨ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਉਸਦੇ ਵੱਲੋਂ ਰੇਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆ ਰਹੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ 'ਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਤੁਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡੀਐਮਸੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਮਾਮਲੇ

ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਦਸੇ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਥਾਰ ਸਵਾਰ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲੱਗਿਆ ਰੇਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਥਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਥਾਰ ਦੇ ਥੱਲੇ ਤੋਂ ਜੈਕ ਲਗਾ ਕੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਥਾਰ ਸਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਈ ਜਿਥੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 'ਅਚਾਨਕ' ਜਾਤੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਮੰਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 11 ਸਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਗਾਮੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ 'ਚ ਜਾਤੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਾਤੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮਹਿਲਾ ਬਿਲ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਤੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 'ਤੇ 50 ਫੀ ਸਦੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ 'ਰੁਕਾਵਟ' ਨੂੰ ਤੋੜੇਗੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 15 (5) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਾਲ

ਮੁਖੀ ਪਵਨ ਖੇੜਾ, ਏ.ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕੌਮੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਐਸ.ਸੀ., ਐਸ.ਟੀ., ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਨਿਲ ਜੈਹਿੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਤੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।" ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਜਾਤ ਅਧਾਰਤ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 11 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਜਾਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
 Editor-in-chief
Devinder Chander
 +44 7878 456 484
 Editorial Office
Samaj Weekly
 Samaj Media Enterprise Ltd
 46 Summer Road
 Erdington, Birmingham UK
 B23 6UR
 +44 7878 456 484
 +44 121 565 4810
 info@samajweekly.com
 samajweekly@gmail.com
 ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਚ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ 4:1 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਚ ਸੋਧ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਨੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਸ਼ਬਦੀ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਠੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ 'ਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀ' ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ
 ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।
 Editor-in-chief : **Devinder Chander**
Mob: 07878 456 484
ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜੁਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ 14 ਦੀ ਮੌਤ

ਕੋਲਕਾਤਾ। ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਮੋਚੁਆਪੱਟੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਟਲ 'ਚ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਇਕ ਔਰਤ ਅਤੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 14 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਦੌਰਾਨ 13 ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਕੋਲਕਾਤਾ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿਚ 11 ਆਦਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 8 ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, “ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ 42 ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ 88 ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਇਕ ਔਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਟੀਮ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ।” ਫਾਇਰ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮ 7:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਲਗਭਗ 10 ਫਾਇਰ ਟੈਂਡਰਾਂ ਨੇ ਲੰਮੀ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਬਾਅਦ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰ ਅੱਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸੁਜੀਤ ਬੋਸ ਨੇ ਪੀਟੀਆਈ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ

(ਐੱਸਆਈਟੀ) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਕਾਂਤ ਮਜੂਮਦਾਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ 'ਤੇ ਵਰ੍ਹੇਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਬੁਰਾਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਮੋਢੂਆ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਨੇ 14 ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜੁੱਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਦੀਘਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਸ(ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ) ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਐਕਸ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੀਐੱਮਐਨਐਨਐਫ ਤੋਂ 2-2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਕਸ-ਗਰੇਸ਼ੀਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਦਰ ਡੇਅਰੀ ਦਾ ਦੁੱਧ 2 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਤੱਕ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋਇਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁੱਧ ਸਪਲਾਇਰ ਮਦਰ ਡੇਅਰੀ ਨੇ ਵਧਦੇ ਲਾਗਤ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ 2 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਤੱਕ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰ ਡੇਅਰੀ ਆਪਣੇ ਆਊਟਲੇਟ, ਆਮ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਈ-ਕਾਮਰਸ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਲੀ-ਐਨਸੀਆਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਲਗਭਗ 35 ਲੱਖ ਲਿਟਰ ਦੁੱਧ ਵੇਚਦੀ ਹੈ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼: ਮੰਦਰ ਦੀ ਕੰਧ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ 7 ਮੌਤਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ। ਇੱਥੇ ਸਿਮਹਾਚਲਮ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਵਰਾਹ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਸਵਾਮੀ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਕੰਧ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵੇਰੇ 3 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿਮਹਾਗਿਰੀ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਘਾਟ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਟਿਕਟ ਲਈ ਲੱਗੀ ਕਤਾਰ 'ਤੇ ਕੰਧ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐਨ ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਸਮੇਤ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੂਬੇ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵੀ. ਅਨੀਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੀ ਕੰਧ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਮਿੱਟੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ

ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟੈਲੀਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 25-25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 3-3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਹਰੇਕ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ

ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਸੋਗ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਢ ਤੋਂ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

SHAM LAL CHANDER ID no. 921760

BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.	ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.	MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.	CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.
--	--	--	---

For more information please contact at www.checkatrade.com
Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਬਖੋਪੀਰ ਵਿਖੇ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਅਲੀ ਅਤੇ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸਲਾਨਾ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ

ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਖੋਪੀਰ (ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ) ਸੀ.ਐੱਚ.ਟੀ ਟੀਚਰ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਸਦਕਾ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਬਖੋਪੀਰ ਵਿਖੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਦੋ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਅਲੀ ਅਤੇ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੋਡ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਜਾਣ ਤੇ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਣ ਕਰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਤੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ, ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਉਪ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਮੈਡਮ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਛਤਬਾਲ ਜੀ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਲਾਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਵੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਜੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉਪ ਸਿੱਖਿਆ

ਅਫਸਰ ਸਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਬੀ.ਪੀ.ਓ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਅਲੀ ਅਤੇ ਹਰਮਨ ਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਲਾਕ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ -2 ਦੇ ਕਲੱਸਟਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਗੀ ਕਾਰਜ ਗੁਜਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਬਖੋਪੀਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਛੋੜੇ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਅਲੀ ਦੇ ਇਸ ਸਾਲ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਫਸਟ ਆਉਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ, ਤੇ ਕਲੱਸਟਰ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਆਉਂਦੇ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ, ਬੀਬੇ ਤੋਂ ਸਰਪੰਚ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਖੋਪੀਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਨੌਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਸੀ.ਐੱਚ.ਟੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਚ.ਟੀ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਬਖੋਪੀਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਪੰਚ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਡਮ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ ਜੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੀਵਰੇਜ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਡੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਇਨਕਲੇਵ ਨਿਵਾਸੀ ਉਛਲ ਕੇ ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜਿਆ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ

ਰੋਪੜ (ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋਮੀ): ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਇਨਕਲੇਵ, ਰੈਲੋਂ ਰੋਡ, ਰੋਪੜ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਗੰਦ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਛਲਣ ਕਾਰਨ ਡਾਹੜੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਪੀੜਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਜਵੰਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਫੈਲ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਰਹਿਣਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰਨ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ

ਹੈ। ਉਕਤ ਮਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਕਲੋਨੀ ਵਾਸੀ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਪਰ ਸਮੱਸਿਆ ਅਜੇ ਵੀ 'ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ' ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਲੋਨੀ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਵਰਜੀਤ ਵਾਲੀਆ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰੋਪੜ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਫੁੱਲੇ ਫਿਲਮ ਦੇਖੀ ਅਸੀਂ ਇਕ ਸ਼ੋ ਦਾ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਵੇਂ ਗੁੰਗਾਰੇ ਕਾਰਨ ਤਿੰਨ ਸ਼ੋ ਚਲੇ, ਪਰ ਜਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਚ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਹਾਊਸ ਫੁੱਲ ਰਹਿਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਚਲੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜ਼ਾਰੀ ਹੈ ਫਿਰ ਇਕ ਵਾਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸੈਨਾ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀ ਵਲੋਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਭ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਦੇਖੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਸਮਜਿਆ (ਹਰਭਜਨ ਸੁਮਨ)

ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜੋਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬੂਆਣਾ ਨੂੰ ਸਦਮਾ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜੋਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬੂਆਣਾ ਨੂੰ ਸਦਮਾ

ਪਿਤਾ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਸ੍ਰ: ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਸਾਬੂਆਣਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ

ਪੇਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜੋਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀਆ ਬੱਗਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ।

ਫੌਜੀ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਗੂਆਂ ਨੇ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰੀਨੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ 134ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ - ਪੈਂਥਰ

ਕਪੂਰਥਲਾ (ਕੋੜਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰੀਨੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਅੰਬੇਡਕਰੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ 134ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਅਰਿਸਟੋਟਲ ਚੁੰਬਰ ਦੇ ਗ੍ਰਿਹ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੀਕਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਲੱਧੜ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪਾਲ ਪੈਂਥਰ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪੁਨਮ ਲੱਧੜ ਨੇ ਨਿਭਾਉਂਦੇ

ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਜੀ ਆਇਆ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੀਕਾ ਨੇ ਕੋਂਡਲ ਜਗਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਉਪਰੰਤ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਬਣੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰੀਬ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਤੇ ਹੰਡਾਇਆ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਧਰਮ

ਪਾਲ ਪੈਂਥਰ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦੇ ਅੱਜ ਮਾਸਟਰ ਬਣਕੇ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕੋਰਟ ਕਚਿਹਰੀਆਂ ਅੰਦਰ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਸਕਦੇ

ਮਾਲਕ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਿਰਫ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 40 ਸਾਲ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰਕਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਤ ਰਾਮ ਲੱਧੜ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਬਣੇ, ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕਠੇ ਰਹੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ

ਬੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਿਸਟੋਟਲ ਚੁੰਬਰ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰੀਨੋ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਚੁੰਬਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਾਹ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਲੱਧੜ, ਉੱਕਾਰ ਚੰਦ ਬਸਰਾ, ਜੋਯਤੀ, ਸੁਮਨ ਬਾਲਾ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ, ਨਮੀਸ਼ਾ ਚੁੰਬਰ, ਪਾਲ ਕੌਰ, ਅਨਮੋਲ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਆਦਿ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਪਾਵਰਕੌਮ ਟਰਾਸਕੋ ਆਊਟਸੋਰਸ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਏਟਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ) ਪਾਵਰਕੌਮ ਟਰਾਸਕੋ ਆਊਟਸੋਰਸ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਏਟਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਪਾਵਰਕੌਮ ਦੇ ਹੈੱਡ ਆਫਿਸ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 12:30 ਵਜੇ ਤੋਂ 01:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਮਾਨਯੋਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ, ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ/ਆਈ ਆਰ, ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪਾਵਰਕੌਮ ਟਰਾਸਕੋ ਆਊਟਸੋਰਸ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਏਟਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ, ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਲੜੀਵਾਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਸਥਾਰ-ਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਝ ਇਹਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵੇਂ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਮਰਜ਼ ਕਰਕੇ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੰਗ ਅੰਡਰ ਪਰਸੈਸ ਹੈ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਵਿਚੋਲਾ ਗਿਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਜਰੂਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੜਚਨਾਂ ਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੋ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਦੋਰਾਨ ਕਿਸੇ ਕਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕੋਰਟ ਕਚਿਹਰੀਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨਾ ਕੱਟਣੇ ਪੈਣ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ

ਸੀ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ 10% ਵਾਧਾ ਅਤੇ 5% ਹਰ ਸਾਲ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 01-04-2025 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੇ ਡੀਸੀ ਰੇਟ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਵੀ 01-04-2025 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਨੀਮਮ ਵੇਜ਼ ਸਨਿਓਰਟੀ ਵਾਈਜ਼ ਮਿਲੇਗਾ ਤੀਸਰੀ ਮੰਗ ਓਵਰ ਟਾਈਮ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਓਵਰ ਟਾਈਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਲਦੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਬਾਕੀ ਭੱਤੇ ਬੀ ਓ ਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬਿਠਾ ਕੇ ਇਜੰਡਾ ਲਗਾ ਕੇ ਜਲਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਸਕਿਲਡ, ਅਣ ਸਕਿਡ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸਕੇਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੀ ਐਸ ਪੀ ਸੀ ਐਲ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸਕੂਲ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੌਫਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ਼ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਵ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ

(ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ) ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਖੇਪੀਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਕਾਕੜਾ ਵਿਖੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਾਬਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਸਦਕਾ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਲੇਖ, ਅਤੇ, ਭਾਸ਼ਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਗਿਆਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੂਹ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੌਹਫੇ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਸੁਭ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ

ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਨਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਮੈਡਮ ਸਰਦਾਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਦੀਪ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ

ਕਪੂਰਥਲਾ (ਕੋਡਾ)- ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਲਾਕ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਬੀਰਪੁਰ ਮੀਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਲਾਕ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਿਸ

ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਬੀਰਪੁਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ, ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਸ਼ੀਅਰ, ਹਰਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਉਗਰਪੁਰ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ, ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਜੱਬੋਵਾਲ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਵਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਲਾਕ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੀ ਚੋਣ ਮੌਕੇ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਥੀ ਕਰਮਚਾਰੀ।

ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਥੀ

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਤੌਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਥੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਥ ਦੇ ਕੇ

ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਸਾਥੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਮੋਠਾਂਵਾਲਾ, ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਵਾਲਾ, ਸਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਟਾਂ ਵਾਲੀ, ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੁਲਪੁਰ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠੱਟਾ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਬੋਵਾਲ, ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੈਰੀਪੁਰ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁਸੋਵਾਲ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਨਿਹੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਹਮਲਾ ਇੱਕ ਕਾਇਰਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ - ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਬੰਟੀ

ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨਿਹੱਥੇ ਅਤੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸੈਲਾਨੀਆ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉੱਗੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਬੰਟੀ ਨੇ ਕੁਝ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਨਫਰਤ ਨਾਲ ਭਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦੀਨ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਇਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਇੱਕ ਕਾਇਰਤਾ ਦੀ

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਰ-ਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਇੱਥੇ ਫੇਲ ਸਾਬਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਗਾਮ ਦੀ ਘਟਨਾ ਜਿੱਥੇ

ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਲਾਇਕੀ ਜੱਗ ਜਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਕਾਂਡ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਨੋ ਕੰਨ ਖਬਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਏਜੰਸੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਹੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੁੱਕਿਆ।

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ

ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਹਰੀਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਡਾਕਟਰ ਨਿਰਮਲ ਕੋਲ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਸਮੂਹ ਨਗਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਰਹਿਬਰ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚਾਬੀ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਓ ਆਪਾਂ ਉਹ ਚਾਬੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜੋ ਹੋਣ ਦਾ ਜਰੂਰ ਮੌਕਾ ਦਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸੁਪਨਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿ ਲਓ ਪਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਭੋਜਨ ਜਰੂਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਮੇਂ

ਦੀਆਂ ਬੇਈਮਾਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਡਟ ਕੇ ਲੜ ਸਕਣ। ਅਖੀਰ ਆਏ ਹੋਏ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਪੰਚ ਡਾ: ਨਿਰਮਲ ਕੋਲ, ਸੁਕਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਜਗੀਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਡਾਕਟਰ ਵਿੱਕੀ ਕੋਲ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਸੋਹਣਜੀਤ, ਰਾਮੇਸ਼ ਰਾਣਾ, ਅਵਤਾਰ ਤਾਰੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਰੋਪੜ (ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋਮੀ): ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸਕੂਲ (ਕੰਨਿਆ), ਰੋਪੜ ਵਿਖੇ ਹੁਨਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਦੋ ਨਵੇਂ ਟਰੇਡਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ। ਜਿੱਥੇ ਸਤਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮੈਡਮ ਨੇਹਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਬੰਧੀ ਹੁਨਰਮੰਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 40 ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-

ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਦੋ ਟਰੇਡ ਡਿਜੀਟਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ/ਡਿਵੈਲੋਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਬਿਊਟੀ ਐਂਡ ਵੈਲਨੈੱਸ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਵਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਇੰਚਾਰਜ ਗਾਈਡੈਂਸ ਐਂਡ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਬੰਧੀ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਟ੍ਰੇਡਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵੇਕੇਸ਼ਨਲ ਸਟਾਫ਼ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ,

ਮਾਇਆ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਰਿੰਪੀ ਰਾਣੀ ਨੇ ਕਿੱਤਾ-ਮੁਖੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਉਚੇਚੇ ਸਦੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਾਈਸ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਨੇਹਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਜਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਾਈਸ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਨੇਹਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਜਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਾਈਸ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਨੇਹਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਜਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਪੋਸੀ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਸੰਬੰਧੀ ਐਸ ਐਮ ਓ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ - ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਪੀ. ਐੱਚ. ਸੀ. ਪੋਸੀ ਚ ਜਾ ਕੇ ਐਸ.ਐਮ. ਓ. ਸ. ਰਘੁਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ 3 ਮਈ 2025 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੋਸੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਸ.ਐਮ. ਓ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਡੀ.ਐਸ. ਪੀ. ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਸ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਪੀ ਐਸ. ਵੀ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ

ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਨੇਕ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਐਸ. ਐਮ. ਓ. ਸ. ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੋਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਕੰਡਾ ਰੋੜਨਜਾਰਾ ਵਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਬਾਜਵਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਡ. ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਜੰਡੀ ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਸੀਮਾ ਰਾਣੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਹੁਸ਼ਿਆਪੁਰ ਇਕਾਈ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਕਮਲਦੇਵ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਬਲਾਕ, ਡ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਹੈਲਥ ਰਿਸੋਸ ਪਰਸਨ ਪੋਸੀ, ਡ. ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਪੋਸੀ, ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ B.E.E ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ।

ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਦਰਸ਼ੀ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਮੰਦਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਗਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ, ਐਸ ਰਿਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਰਮਤਾ ਨੇ ਭਰੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ

ਸਰੀ/ ਵੈਨਕੂਵਰ - ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਦਰਸ਼ੀ ਮੰਦਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਿਸ਼ੀ ਵਾਲਮੀਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸੁੰਮਨ ਅਰਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਲੋਹਟੀਆਂ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਰਿੰਦਰ

ਭਗਾਣੀਆਂ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਪੇਟੀ, ਸੈਕਟਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ ਅਤੇ ਐਸ ਰਿਸ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਗੁਣਗਾਣ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਏ ਗਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ, ਐਸ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਟੇਜ

ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਗਾਇਕ ਰਵਿੰਦਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਮਤਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਵੀ ਦੋ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਲ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ

ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਸਵੀਰ ਮਿੱਟੂ, ਸੰਦੀਪ ਸੈਂਡੀ ਕੌਲ ਬ੍ਰਦਰਜ, ਭਜਨ ਬਿਨਪਾਲਕੇ, ਰਵਿੰਦਰ ਰਮਤਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਨੀਲਮ ਕੁਮਾਰ ਬੱਪਣ, ਧਰਮਵੀਰ ਹੀਰ, ਸੋਨੂ ਬੰਗਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਸੱਜਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ - ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਕੀ ਫੈਸਟੀਵਲ

10 ਮਈ ਤੋਂ 1 ਜੂਨ ਤੱਕ, 16 ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਹੋਈ ਪੱਕੀ, ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਇਨਾਮ

ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਕੋਦਰ ਮਹਿਤਪੁਰ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਛਾਬੜਾ) ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਸਪੋਰਟਸ ਚੈਰਿਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਪਿੰਡ ਜਰਖੜ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਕੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 15ਵਾਂ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਕੀ ਫੈਸਟੀਵਲ 10 ਮਈ ਤੋਂ 1 ਜੂਨ ਤੱਕ ਜਰਖੜ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਹਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਖੇਡੇ ਜਾਣਗੇ। 10 ਮਈ ਨੂੰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮੁਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਕਮਲ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਹਾਕੀ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿੱਚ 8 ਟੀਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਚੈਂਪੀਅਨ ਟੀਮ ਡਾਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਲੱਬ ਮੋਗਾ, ਉੱਪ ਜੇਤੂ ਨੀਟਾ ਕਲੱਬ ਰਾਮਪੁਰ, ਕਿਲਾ ਰਾਏਪੁਰ ਕਲੱਬ, ਸੰਤ ਕਿਰਪਾਲ ਦਾਸ ਕਲੱਬ ਹੋਰਾ, ਗਿੱਲ ਕਲੱਬ ਘਵੱਦੀ, ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਂਟਰ ਅਮਰਗੜ੍ਹ, ਜੰਗ ਕਲੱਬ ਉਟਾਲਾ, ਮੰਜਬਾਨ ਜਰਖੜ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ ਜਦਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਵਰਗ (1-1-2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਜਨਮੇ ਖਿਡਾਰੀ) ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਹਾਕੀ ਸੈਂਟਰ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਅਕੈਡਮੀ ਚਚਰਾੜੀ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਇਪੁਰ ਹਾਕੀ ਸੈਂਟਰ, ਘਵੱਦੀ ਸਕੂਲ, ਐਚ ਟੀ ਸੀ ਰਾਮਪੁਰਾ ਸੈਂਟਰ, ਏਕ ਨੂਰ ਅਕੈਡਮੀ ਤੇਹਿੰਗ, ਜਰਖੜ

ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਲੀਗ ਕਮ ਨਾਕ ਆਉਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਰਗ ਦੀ ਚੈਂਪੀਅਨ ਟੀਮ ਨੂੰ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ, ਓਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਨਿੰਗ ਹਾਕੀ ਟਰਾਫੀ ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਾਪ ਕਲਾਸ ਸਾਈਕਲਾਂ ਨਾਲ

ਪੁੱਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ 6-6 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ ਪ੍ਰਤੀ ਟੀਮ 3000 ਹੋਵੇਗੀ। ਸਬ ਜੂਨੀਅਰ ਵਰਗ ਦੀ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਰੰਨਿੰਗ ਟਰਾਫੀ ਅਤੇ 21000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ, ਉੱਪ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ 15 ਹਜ਼ਾਰ, ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਟਾਈਮ ਨੂੰ 10 ਹਜ਼ਾਰ, ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 8 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸੀਨੀਅਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਕੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਜਦਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਾਕੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੀਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚੱਲੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਖੇਡ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੈਚਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਲਾਜਵਾਬ ਹੋਣਗੇ।

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ 98143-00722

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ : ਡਾ ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ ਐਮ ਐਲ ਏ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਪਿੰਡ ਹਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ 134ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨਛੱਤਰਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਮੂਹ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ 134ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ

ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫਾਂ ਕੱਟ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮੁੰਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਉੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਵੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਭ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅੱਜ ਉਹ ਲੋਕ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ

ਨਾਮ ਜਪ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਮਗਰਮੱਛ ਦੇ ਹੰਜੂ ਵਾਂਗੂੰ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਿਤਾ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ

ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਕੱਚੇ ਪੱਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਆਗੜਵਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ

ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਹੋਮ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੇ ਅਫੇਅਰਸ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਦਕਾ 58 ਲਾਅ ਅਫਸਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਸ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲੀ ਵੀ ਲਾਓ ਅਫਸਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉੱਚਾ ਪਿੰਡ ਸੰਘੋਲ ਜੋ ਕਿ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਟੂਰਿਸਟ ਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰੇਨੋਵਿਓ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ

ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਤੇ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨੀਵ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨਸ ਆ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸਸਤੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਰਹਾਂਗਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਜਾਫਰਪੁਰ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸੂਦ, ਹਰਮੇਸ਼ ਜਾਫਰਪੁਰ ਸਰਪੰਚ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਨੋਹਰ ਬੋਧ ਜਸਵੀਰ ਬੋਗਮਪੁਰ ਲੱਕੀ ਹਿਆਲਾ ਰਾਣਾ ਭੰਗਲ ਕਲਾਂ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

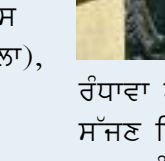
ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸਿਡਨੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਮਹਿਫਲ

ਸਰੀ/ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੰਬਰ)- ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਫੇਰੀ ਤੇ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ , ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਫਲਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । 26 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸਿਡਨੀ ਵਿੱਚ ਪਰਮ ਬੋਧਾਰਾਏ (ਬਟਾਲਾ) ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ । ਰਾਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਸ਼ਾਇਰੋ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ 16 ਵੀਂ ਕਿਤਾਬ “ਟਿਕਾਣਾ ਕੋਈ ਨਾ” ਵੀ ਰੂਬਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਮ ਬੋਧਾਰਾਏ (ਬਟਾਲਾ), ਹਰਦੀਪ ਬਾਜਵਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਗੁਰਾਇਆ, ਰੋਬਨ ਖੇੜਾ, ਬਲਜੀਤ ਬੱਲੀ, ਸੋਨਾ ਰੰਧਾਵਾ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਘਵੀਰ ਸਿੱਧੂ, ਹਰਵਿੰਦਰ

ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੱਚਣ ਲਈ

ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀਆਂ ਸਿਡਨੀ, ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ ਅਤੇ ਮੈਲਬੌਰਨ ਵੀ ਖੂਬ ਮਹਿਫਲਾਂ ਲੱਗਣਗੀਆਂ।

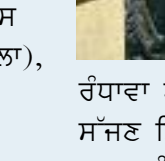
ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਜੋਨੀ ਮਹੇ ਦੇ ਗੀਤ 'ਜਹਾਨ' ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਸਚਿਨ ਅਹੂਜਾ ਵਲੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ - ਰਾਣਾ ਭੋਗਪੁਰੀਆ

ਸਰੀ/ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੰਬਰ)-ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਜੋਨੀ ਮਹੇ ਵਲੋਂ ਗਾਏ ਆਪਣੇ ਪਲੇਠੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ 'ਜਹਾਨ' ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਸਚਿਨ ਅਹੂਜਾ ਵਲੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਨਾਮਾ ਨਿਗਾਰ ਰਾਣਾ ਭੋਗਪੁਰੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਾਇਕ ਜੋਨੀ ਮਹੇ ਅਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਜਸਦੀਪ ਸਾਗਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਗਾਇਕ ਜੋਨੀ ਮਹੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਤਾਰ ਈ ਬੀਟ ਬ੍ਰੇਕਰ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਵੀਡੀਓ 2x

ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਦੀਆਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਿਲਮਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਭੂਰੀਆ ਵਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ

ਗੀਤ ਨੂੰ ਮਹੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਲੋਂ ਖੂਬ ਪਿਆਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸਿਡਨੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਹਿਫਲ ਸਜਾਈ

ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ ਕਲਮ ਦਾ ਹੋਇਆ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਸਰੀ/ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੰਬਰ)- ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸਿਡਨੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਹਿਫਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੇ ਨਾਮ ਹੋਈ। ਰਾਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਇਸ ਸ਼ਾਇਰੋ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਦੀ 16 ਵੀਂ ਕਿਤਾਬ “ਟਿਕਾਣਾ ਕੋਈ ਨਾ”

ਵੀ ਰੂਬਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿੱਟੂ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਂਦਾਰਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਰੰਧਾਵਾ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਨੀ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ,ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ,

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ, ਚੇਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਲੇਖਕ ਮਨੀ ਸਿਡਨੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੜਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਨੇ ਰਾਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਲੀ ਰੱਖਿਆ । ਐਨੇ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਲਈ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲ ਹਨੂਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ

ਅੱਖ ਤਿੱਥ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ,
ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਐ ।
ਜਿਹੜੀ ਜਰਨ ਵਾਲੀ ਵੀ ਨਈਂ ਹੁੰਦੀ,
ਗੱਲ ਉਹ ਵੀ ਜਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਐ ।
ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕੀਂ ,
ਸਾਡੇ ਹੀ ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ;
ਅਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਈ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵੀ ,
ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਐ ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ
ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
ਸਭਾ ਪੂਰੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ।
9914836037

ਮਈ ਦਿਵਸ 'ਤੇ

ਦੇ ਰੁਬਾਈਆਂ

1
ਲਹੂ ਜਲਿਆ ਜੇ ਲੋਹਾ ਤਾਂ ਢਲਿਆ
ਜੁੱਸਾ ਬਲਿਆ ਭੱਠੀ ਤਾਂ ਤਪਦੀ ਏ
ਵਿੱਡ ਵਾਸਤੇ ਵਿਕੇਦੀ ਜਿੰਦਗਾਨੀ
ਦਮ ਘੁੱਟਦਾ ਸੇਕ ਵਿੱਚ ਖਪਦੀ ਏ
ਹੱਥ ਚਲਣਗੇ ਸਵਾਸ, ਤਾਂ ਚੱਲਣੇ
ਭੋਗਣੀ ਉਮਰ ਤਾਂ ਨਰਕ ਦੀ ਏ
ਜਿੰਦਗੀ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ
ਦੇਸ਼ ਭਗਤੋਂ ! ਪਾਤਰ ਤਾਂ ਤਰਸਦੀਏ

2
ਜਾਗਣਾ ਘੜੀ ਦੀ ਸੂਈ ਉੱਤੇ
ਨੀਦਰਾਂ ਵਸ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਦੇ
ਪੈਂਦੀ ਜੇ ਖੈਰ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਦੀ
ਮੇਹਰ ਹੱਥ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਦੇ
ਲੰਘਦੇ ਦਿਨ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਡੋਰਾਂ ਰੱਖ ਬੇਗਾਨਿਆ 'ਤੇ
ਪੱਲੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਵੇ!
ਝੁਕਦੇ ਤਰਫ਼ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਦੇ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖੀ (ਤੱਖਰਾਂ)

ਕਿਰਤੀ

ਅਸੀਂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜੰਮੇਂ ਆਂ
ਅਸੀਂ ਕਿਰਤੀ ਹੋਏ
ਸਾਡੇ ਗੁਰਬਤ ਨਾਲ ਯਾਰਾਨੇ ਆਂ
ਅਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਮੋਏ

ਅਸੀਂ ਬੋਹਲ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਾ ਲਏ
ਛੱਟ ਜ਼ਖਮ ਉਡਾਏ
ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ
ਗਮ ਯਾਰ ਬਣਾਏ

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡੇ ਗਿੱਠ ਗਿੱਠ ਮੈਲਾਂ
ਤਨ ਪਾਟੀਆਂ ਲੀਰਾਂ
ਸਾਡੇ ਪੈਰ ਬਿਆਈਆਂ ਪਾਟੀਆਂ
ਸਾਡੀਆਂ ਤਕਦੀਰਾਂ

ਸਾਡੇ ਅੱਗ ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬਲਦੀ
ਪਰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਠੰਢੇ
ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨੰਗ ਧੜੰਗੜੇ
ਨੱਕ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਕੰਢੇ

ਸਾਡੀ ਅੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਰਮਾ
ਵਿੱਚ ਭਰੀਆਂ ਗਿੱਡਾਂ
ਸਾਡੇ ਦੰਦ ਬੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ
ਰੰਗ ਪੀਲਾ ਜਿੱਦਾਂ

ਸਾਡੇ ਨਹੁੰਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀਆਂ
ਮੂੰਹ ਡੱਬ - ਖੜਬੋ
ਸਾਡੀ ਦੇਹ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਠ ਹੈ
ਜਿਉਂ ਖੜਕਣ ਡੱਬੋ

ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰਦੇਂ
ਸਾਡੇ ਕੁੱਝ ਨਾ ਪੱਲੇ
ਸਾਡੀ ਕੁੱਲੀ 'ਤੇ ਜੋ ਕੱਖ ਸੀ
ਉਹ ਵੀ ਉੱਡ ਚੱਲੇ

ਕੰਮੀਆਂ ਦਾ "ਖੁਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ"
ਜਿੱਥੇ ਰੈਣਬਸੇਰਾ
ਓਥੇ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਮਾਲਕਾ
ਨਾ ਕਰੀਂ ਹਨੇਰਾ
ਓਥੇ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਮਾਲਕਾ
ਨਾ ਕਰੀਂ ਹਨੇਰਾ.....

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਖੁਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ "ਚੱਠਾ"
ਮੋਬਾ: 9779025356

ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ

ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਨਾ ਗੱਲ ਕਰੀਂ ਤੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਚ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸ਼ਾਂਹਾਂ ਦਾ ਨਾ ਵਿੱਡ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਤਨ ਨੂੰ ਖਾ ਕੇ ਵੀ।
ਤੂੰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਕਹਿਨੈਂ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਤੇਰੀ ਲੋਥ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਪੈ ਜਾਣੀ ਹੈ ਇੱਕ ਦਿਨ
ਅਣ ਆਈ ਮੌਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਚੰਦ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨਾਲ ਘਰ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਢਾਰਸ ਦੇਣਗੇ।
ਜਦ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਕਲ ਪੁਰਜੇ ਨਾਲ ਤਨ ਪਾੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਕੁਝ ਵਿਕੇ ਹੋਏ ਤਨ ਤੇਰੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਸੜਕ ਤੇ ਰੋਲਣਗੇ।
ਫਿਰ ਗਲ ਚੁੱਕੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸਕਤੇ ਦਾ ਸੌ ਸੱਤ ਵੀਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੱਜਣਾਂ।
ਤੂੰ ਜਰਵਾਣਿਆਂ ਹੱਥੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਖਾਕੀ ਰੰਗ ਵਿਕਾਊ ਹੁੰਦੇ ਇਹ ਆਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
ਤੂੰ ਝੂਠੀ ਦਫਾ ਲਗਾਕੇ ਅੰਦਰ ਤਾੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਚੱਟੀਂ ਤਲੇ ਤੇ ਕਰੀਂ ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਭੁੰਜੇ ਬਹਿ ਕੇ ਤੂੰ।
ਫਿਰ ਕੌਰੇਆਣੇ ਵਫਾਦਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰੇਆਣਾ
9915013953

**ਸੰਘਮਿੱਤਾ
ਬੁੱਕ ਸਟਾਲ**
Sanghmitta Book Stall

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ,
ਪੈਂਨ, ਕੈਲੰਡਰ, ਝੰਡੇ, ਟੀ-ਸ਼ਰਟਾਂ, ਸਟੈਚੂ,
ਛੱਲੇ ਆਦਿ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਨੋਟ : ਭੀਮ ਪੰਤ੍ਰਿਕਾ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ
ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ
ਅਤੇ ਬੁੱਧਿਸਟ-ਅੰਬੇਡਕਰੀ
ਲਿਟਰੇਚਰ ਲੈਣ ਲਈ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਨਿਦਰੀਪ 9914333275, 7740039345
ਸੰਘਮਿੱਤਾ ਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ, ਸਤਨਾਮਪੁਰਾ ਫ਼ਗਵਾੜਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੰਡੋਰੀ ਨਿੱਝਰਾਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ

ਸਰੀ/ ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀਤ ਲਾਲ ਭੱਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਨਬਸ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੰਡੋਰੀ ਨਿੱਝਰਾਂ ਵਿਖੇ 7 ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਆਸਰਾ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ , ਸਕੂਲ ਇੰਚਾਰਜ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਭੱਟੀ ਦਾ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਦੇ ਕੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਹੇ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਜੂਰੀ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਤੇ ਫਰਿਆਦ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਦੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਦੀਪ ਧੀਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲੈਕਚਰਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਨਕੋਟੀਆ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਭੱਟੀ , ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੌਧਰੀ ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਦਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੰਸ ਰਾਜ , ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ , ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ , ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ , ਸਕੂਲ ਕਮੇਟੀ ਆਹੁਦੇਦਾਰ ਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਸਟਾਫ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਗੋਲਡੀ ਤੇ ਐਸ ਬੀ ਬੱਲ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਦੋਗਾਣਾ 'ਬਰਫੀ' ਗੋਲਡ ਰਕਾਟ ਮਿਊਜ਼ਕ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਰਿਲੀਜ਼

ਸਰੀ/ ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ)- ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਗੋਲਡੀ ਤੇ ਐਸ ਬੀ ਬੱਲ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਡਿਊਟ ਗੀਤ "ਬਰਫੀ " ਗੋਲਡ ਰਕਾਟ ਮਿਊਜ਼ਕ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗਾਇਕ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਗੋਲਡੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਪ੍ਰੀਤ ਬਲਿਹਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਵਿਡੀਊ ਅਮਨ ਸਟਿੰਗ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੋਕੇਸਨਾਂ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਰਾਜੂ ਸਿੰਘਾਂ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ । ਇਸ ਟ੍ਰੈਕ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਰਕਾਟ ਮਿਊਜ਼ਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਜਸਬੀਰ ਚੋਲੀਕੇ ਵਲੋਂ ਯੂਟਿਊਬ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਜੇ ਜੇ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੋਲਡ ਰਕਾਟ ਮਿਊਜ਼ਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕੰਪਨੀ, ਸਿੰਗਰ, ਗੀਤਕਾਰ, ਮਿਊਜ਼ਕ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤਰੱਕੀ ਕਰੇ। ਇਹ ਬਰਫੀ ਗੀਤ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣੇ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਵੇ ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ : ਕਮਲੇਸ਼ ਕਨੇਡਾ

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਵਾਹ ਰੇ ਭਗਵੇ ਚੋਲੇ ਵਾਲੇ ਯੋਗੀ, ਕਮਾਲ ਦੇ ਗੁੰਡੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਾਗਦਿਆਂ ਜਮੀਰਾ ਵਾਲਿਓ, ਦੇਖ ਲਓ, ਪਹਿਲਾ " ਚਮਾਰਾ" ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰਾ ਨੰਗੇ ਕਰਕੇ ਕੁਟੀਆ, ਫੇਰ ਧਮਕਾਇਆ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਓ, ਜਦੋਂ ਬਸਪਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਕੋਲ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਬਸਪਾ ਲੀਡਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਹੌਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਤ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਰੂਫ ਦੇ ਮੈਂ ਏਧਰੋਂ ਉਧਰੋਂ ਕਲਿਪ ਚੱਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅਤਿਆਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਬਸਪਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਹੀ ਪੁੰਚ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਕਾਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੈ ਅਗਰ ਨਾ ਸੁਧਰੇ ਤਾਂ। ਭੀਮ ਆਰਮੀ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਮਲਾਈ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ, ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਅੰਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ। ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਚਮਕ-ਉਣ ਵਾਲਿਆ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਕੁਝ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਬੰਗਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਕਲੰਕ ਹਨ, ਚੌਧਰੀ।
ਜੈ ਭੀਮ ਜੈ ਭਾਰਤ, ਬਸਪਾ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ।
ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ।

ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜੀਵ ਵਰਮਾ ਨੇ ਮੈਰਾਥਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਲੋਂ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, ਦਿਨ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੈਰਾਥਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦਾ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਰਾਜੀਵ ਵਰਮਾ ਵਲੋਂ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਗਰਾਊਂਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ

ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਮੈਰਾਥਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਅਧਿਆਪਕ, ਖਿਡਾਰੀ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪੰਚ-ਸਰਪੰਚ, ਯੂਥ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਵਲੰਟੀਅਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮੈਰਾਥਨ ਨੂੰ

ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੈਰਾਥਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੈਰਾਥਨ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਗਰਾਊਂਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 6.30 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਹਸਪਤਾਲ, ਬਾਰਾਦਰੀ ਬਾਗ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਚੌਕ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਵਾਪਸ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਖੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨਿ-

ਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 6.30 ਵਜੇ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਗਰਾਊਂਡ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਸ ਮੈਰਾਥਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ, ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਰੋਹਿਤ ਜਿੰਦਲ, ਸੀ.ਐਮ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਿਲਾ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਨਿਧੀ ਸਿਨਹਾ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਚਾਂਦ, ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲੋਕ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ 'ਸਲਮਾ ਵਾਲਾ ਪਰਦੇਸੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਵੀ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਈ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਤੇ ਕਈ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਪਰ ਕੁਝ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕਲਾ, ਇੱਕ ਜਜ਼ਬਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਸਰ ਛੁਪਾਈ ਬੈਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਅੰਮਿਟ ਛਾਪ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਨਾਂ ਹੈ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਪੱਤੜ ਕਲਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ 'ਤੇ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਬਿਖੇਰ ਦਿੱਤੀ।

ਉਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਗਾਇਕ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਹ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕਧਰੋਹੀ ਮਿਠਾਸ, ਗਜ਼ਲਾਂ ਦੀ ਕੌਮਲਤਾ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਮ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਵੀ ਉਹ ਸੁਰ ਛੇੜਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰਸਾਵਲੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸੰਗੀਤਕ ਸਫਰ 'ਚ ਹਰ ਸੁਰ, ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਪੁਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੋਇਆ ਰੂਹ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮਿੱਠੜੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰ ਸਾਦਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ ਦਾ ਜਨਮ 14 ਜੁਲਾਈ 1937 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੱਤੜ ਕਲਾਂ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ) ਵਿੱਚ ਸ. ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਰਤਨ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਕਵੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਠ ਸਾਲ ਵੱਡੇ ਪਰਦੇਸੀ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸੁਰਭੀ ਵੱਸਦੀ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਹੀ ਉਹ ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਮ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਛਾਪ ਛੱਡਣ ਲੱਗੇ।

ਪਿੰਡ ਦੀ ਰੋਣਕ 'ਚ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਜੰਝਾਂ ਨਾਲ ਵਾਜਿਆਂ ਦੀ ਧੁਨ ਘੁੰਮਦੀ, ਤਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਝੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਗਣੀ ਸੁਣਨ ਨਿਕਲ ਪੈਂਦੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਗਾਈ ਇੱਕ ਨਜ਼ਮ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਝਲਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

1951 ਵਿੱਚ 14 ਸਾਲਾ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਨੀਆ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ

ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੇਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਸੀ ਪਰ ਦਿਲ

ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ ਆਪਣੇ ਪੋਤਰੇ ਨਾਲ।

ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਉੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਉਹ ਜਾਦੂ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਘਰ-ਘਰ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਰੋਮਾਂਚਕ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਗੂੰਜ ਰੇਡੀਓ ਰਾਹੀਂ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗੀ। 'ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ' ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੀਤੀ। ਭੈਰਵੀ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀ 'ਹੀਰ' ਸੁਣ ਕੇ ਉਸਤਾਦ ਅਲੀ ਅਕਬਰ ਖਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਤੋਂ ਇੰਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਮੁੰਦਰੀ ਉਤਾਰ ਕੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਉਂਗਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਰਦੇਸੀ ਨੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਪਿਆਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨੈਰੋਬੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪਰਦੇਸੀ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਗੀਤ 'ਚੌਦਵੀਂ ਕਾ ਚਾਂਦ ਹੋ' ਗਾਇਆ ਤਾਂ ਰਫੀ ਸਾਹਿਬ ਇੰਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਗਲਵੱਕੜੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਕਿਹਾ "ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਰਫੀ ਹੋ... ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਰਫੀ!" ਇਹ ਉਪਾਧੀ ਪਰਦੇਸੀ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕਲਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ।

ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ ਨੇ ਉਰਦੂ, ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ, ਰੁਬਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਨਮੋਲ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਗਾਇਕੀ ਦੀਆਂ ਚਮਕਦਾਰ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਗਾਇਕੀ 'ਚ ਹੀ ਲਗਾਇਆ। ਮਹਾਨ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮਹਿਫਲਾਂ ਦੀ ਰੋਣਕ

ਬਣਾਉਂਦਾ। ਲੋਕ ਉਸਦੀ ਅਵਾਜ਼ 'ਤੇ ਵਾਹ ਵਾਹ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਹੀ ਤਾਰੀਫ ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਇਨਾਮ ਹੁੰਦੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਗੀਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਥੀ,

ਦੀਦਾਰ ਪਰਦੇਸੀ ਪੁਰਾਣੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

ਸਾਹਿਰ ਲੁਧਿਆਣਵੀ, ਇਕਬਾਲ, ਮਿਰਜ਼ਾ ਗ਼ਾਲਿਬ, ਜਾਨ ਨਿਸਾਰ ਅਖ਼ਤਰ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਵਰਗੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਕਈ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ

ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ। ਮਨਮੋਜੀ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ ਨੇ ਕਦੇ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ, ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੀ ਬਣਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ ਐੱਚ.ਐੱਮ.ਵੀ. ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਪਰਦੇਸੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਹੈ ਉਹ

'ਸਲਮਾ ਕੀ ਯਾਦ ਮੇਂ', 'ਪਿਆਸੀਆਂ ਰੂਹਾਂ' ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੂਬ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ 'ਪਰਦੇਸੀ ਆਰਟਸ' ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇ।

1979 ਵਿੱਚ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ ਦਾ ਐੱਲ.ਪੀ. ਰਿਕਾਰਡ 'ਸਲਮਾ ਕੀ ਯਾਦ ਮੇਂ' ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਬੇਹੱਦ ਮਕਬੂਲ ਹੋਇਆ। ਦਰਅਸਲ 'ਸਲਮਾ' ਜੋ ਸ਼ੌਰਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਰਦੇਸੀ ਜੀ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗਜ਼ਲ ਗਾਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਗੀਤ ਕਲਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਇੰਨੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਜੁੜ ਗਈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ 'ਸਲਮਾ ਵਾਲਾ ਪਰਦੇਸੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਵੀ ਬੁਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਗਾਇਆ ਤੇ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਜਲੰਧਰ ਵਲੋਂ ਫਿਲਮਾਇਆ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ ਦਾ ਇਹ ਗੀਤ ਰਾਤ ਚਾਨਣੀ ਮੈਂ ਟੁਰਾਂ ਮੇਰਾ ਨਾਲ ਟੁਰੇ ਪਰਛਾਵਾਂ ਜਿੰਦੇ ਮੇਰੀਏ। ਗਲੀਏ ਗਲੀਏ ਚਾਨਣ ਸੁੱਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਗਲੀਏ ਆਵਾਂ ਜਿੰਦੇ ਮੇਰੀਏ।

ਜਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਸਦਾਬਹਾਰ ਗੀਤ ਵਾਂਗੂ ਗੂੰਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੰਮਾ ਅਰਸਾ ਅਧਿਆਪਕ, ਫਿਰ ਡਿਪਟੀ ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਅਖੀਰਕਾਰ ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 88 ਸਾਲਾ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਮਿਲੇ ਐਵਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਅਸਮਾਨੀ ਭਰੋਸੇ ਉੱਤੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਡਦੇ ਦਿਸਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਧਰਤੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਨਾਲ ਰਮੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ
ਜਲੰਧਰ
9041925181

ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਏਸ਼ਿਆਈ ਗਾਇਕ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਗੀਤ 1967 'ਚ ਫਿਲਿਪਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ।

ਉਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ.ਡੀ. 'ਟੁੱਟੇ ਦਿਲ', 'ਇੱਕ ਬੂਟਾ ਅੰਬੀ ਦਾ',

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਇਕ ਮਈ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
 ਇਕ ਮਈ ਨੂੰ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਜਾਨੀ ਮਈ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਬਰ ਡੇ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ, ਮਈ-ਡੇ, ਆਦਿ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਨਾਮ ਹੇਠ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਭਾਵ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਕਿੱਤਿਆਂ, ਕੰਪਨੀਆਂ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਭੱਠਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾਂ ਅਤੇ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਇਸ ਨੂੰ ਏਕਤਾ, ਬਰਾਬਰਤਾ, ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ

ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਯੂਨੀਅਨ ਹੇਠ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਰੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਡਾਊਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲੋਕ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਕਠਨਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1 ਮਈ 1923

ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਬਰ ਡੇਅ, ਮਈ ਦਿਵਸ, ਸਮਿਕ ਦਿਵਸ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਆਦਿ ਨਾਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲੈਬਰ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਰੀਬਨ 80 ਦੇਸ਼ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1 ਮਈ 1886 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਲੈਬਰ ਵੱਲੋਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 8 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 4 ਮਈ 1886 ਨੂੰ ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੀ ਹੋਮ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੀ

ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਰੀਬਨ 100 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਦ ਹੋਏ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1889 ਨੂੰ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1 ਮਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਇਆਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰਨਗੇ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅੱਗੇ ਝੁੱਕਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਆਮ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਲੈਬਰ ਕਿਸਾਨ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ

1923 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਦਿਨ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਤੇ ਲਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਵੈਲੂ ਚੇਤਿਅਰ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਟ੍ਰਿਪਲੀ ਕੇਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 1 ਮਈ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹਿੰਸਾ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੇਤਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਤਰੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਰਾਇਣ ਸਾਮੰਤ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਹੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬੰਬੇ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਬੰਬਈ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1947 ਵਿੱਚ

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਕਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡਿਸ ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੇਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਭਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਲ ਹੜਤਾਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲੇਖਕ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀ
 ਰਸੂਲਪੁਰ, ਮਹਿਤਪੁਰ ਤਹਿਸੀਲ
 ਨਕੋਦਰ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ
 9814601638

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਪਹਿਲੀ ਮਈ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦਿਹਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਦਿਹਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਨੇਕਾਂ ਸੈਮੀਨਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਥੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਬੇਵਸੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਚਿਤਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵਾਹਵਾਹੀ ਖੱਟੀ ਜਾਏਗੀ। ਪਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਹਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਰੋਟੀ ਵਾਲਾ ਡੱਬਾ ਚੁੱਕ ਸਵੇਰੇ ਘਰੋਂ ਤੁਰੇਗਾ ਦਿਹਾੜੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅੱਜ ਦਿਹਾੜੀ ਮਿਲੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਘਰ ਆਣਾ ਲਿਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਜੇ ਸਬਜ਼ੀ ਨਾ ਬਣ ਸਕੀ ਤਾਂ ਲੂਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿੱਡ ਭਰੇਗਾ। ਬਿਮਾਰ ਮਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਲੈਬਰ ਚੌਕ ਪਹੁੰਚ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਪੱਲੇ ਪਵੇਗੀ ਤੇ ਉਹ

ਆਪਣਾ ਡੱਬਾ ਚੁੱਕ ਵਾਪਸ ਤੁਰ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕਦੀ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਸਮਾਨ ਫੂਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ

ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਾਰੇ ਕੋਣ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਚਾਰ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਿਹਾੜੀ ਉਹ ਵੀ ਕਦੀ ਲੱਗੀ ਤੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ। ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪੇਟ ਭਰਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ। ਪੇਟ ਭਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਜਵਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਧੀ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹੌਲ ਪੈਂਦੇ ਹਨ

ਉਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰਹਿਣਾ, ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਗਰਮੀ ਤੇ ਹੁੰਮਸ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੜਫ਼ਣਾ, ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਇੱਕ ਸੁਫਨਾ ਹੋਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਇਆਵਾਨ ਇਨਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੁਰ-

ਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਸੋਚ ਕੇ ਵੇਖੋ ਉਤਰਨ ਪਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਖ਼ਾਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਜੋ ਵਾਪਰਿਆ ਅਸੀਂ ਸਭ ਨੇ

ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦੇਵੇਗਾ ਧਨ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਝਾਤ ਵੀ ਮਾਰ ਲਵੇ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਵਧਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਔਖਾ ਲੱਗਦਾ। ਆਓ ਇਸ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਤੇ ਅਹਿਦ ਕਰੀਏ ਜੋ ਅਸੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬਣਦੀ ਦਿਹਾੜੀ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਾਂਗੇ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ
 9041073310

ਸਾਡੇ ਪੁਰਖੇ ਸਾਡੇ ਨਾਇਕ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
 ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੌਰਵਮਈ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਖੌਤੀ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵੀ ਰੀਸੇ-ਰੀਸੀ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵੀ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੱਖੀ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਹੀ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਜੋ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੈਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਾਂ ਜਾਂ ਨਾ ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮੇਰੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਮਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵਾਂ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਨੁੱਖ-ਸਿਮਰਤੀ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗ ਵੰਡ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮੈਂ ਵੀ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਕਦੇ ਵੀ ਦਲਿਤਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਮੇਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਮਾਤੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵਿਕਾਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਦਲਿਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਦਲਿਤ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਉੱਚੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਦਲਿਤ ਰੱਜ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਚ ਕੇ ਉੱਚੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਵਾਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਅਸਲ

ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਹੀ ਤਸਵੀਰ ਇਹੋ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰ ਸਕਦੀ।
 ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਆਗੂ ਦੇ ਗੁਆਫ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਧੀਆ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਬੜਾ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਗੂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਲੀ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਦਲਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇੱਕ ਉੱਘਾ ਆਗੂ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਦਾ, ਜਿਹੜੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਹੋਈ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਸੂਖਮ ਪਕੜ ਵਜੋਂ ਤਾਂ ਦੇਖਦਾ ਸੀ ਪਰ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਵੱਲੋਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮਾਤੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਨਕਲਾਬ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਨੋਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਿੱਕਲੇਗਾ। ਇਨਕਲਾਬੀ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਰੂਸ ਦੇ ਸਫਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਇਨਕਲਾਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਥਲ-ਪੁੱਥਲ ਹੋਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਪਰ ਇਹ ਹਕੂਮਤਾਂ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨਕਲਾਬ

ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਕ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਸਿਰਫ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਮਾੜਾ ਪੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਖੋਹਿਆ ਜਾਣਾ ਬਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਲੇਤਾਰੀ ਦੀ ਆਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਉੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਲੇਤਾਰੀ ਦੇ ਸਹੀ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੀ ਸਬੰਧਿਤ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਡੁੱਬਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਾਗਲਪਣ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਪ੍ਰੋਲੇਤਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਦੀ ਨਬਜ਼

ਸਮਾਜ ਵੀਰਨੀ ਨਿਊਜ਼

ਪਛਾਣਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਲਕੀਰ ਦੇ ਫਕੀਰ ਬਣੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਟੀ-ਰਟਾਈ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਹੀ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਦੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਮਾਰਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਸਬਜ-ਬਾਗ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਦੇ ਚੀਨ ਮਾਰਕਾ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰੋਲੇਤਾਰੀ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਸਭਤੋਂ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਸਮਾਜਿਕ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪੈਣੀ ਸਦੀ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹ ਨਿੱਕੀ-ਸੁੱਕੀ ਜਾਤ, ਢੰਡ, ਗਿੱਟਲ ਜਾਂ ਨੀਚ ਹੀ ਅਖਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੋਲੇਤਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਤਰਸਯੋਗ ਤਸਵੀਰ ਕਦੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਈ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕੇ ਕਿ ਜਿੱਲੂਤ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤਾਂ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਦਰਦਨਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਖੁਦ ਵੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਅਧੂਰੇ ਹਨ। ਗੱਡੇ ਦੇ ਦੋ ਪਹੀਆਂ ਵਾਂਗ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਵਅਰੇਵਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਜਮਾਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੱਥੇਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਤੋਂ ਵੀ ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਜਮਾਤੀ ਵੰਡ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਹਲੜ ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਆਖ ਕੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੀ ਰੁੱਖੀ-ਮਿੱਸੀ ਛਕ ਕੇ ਕਿਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਬਰ ਹਕੂਮਤਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਦੇ ਆਖੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਲੇਤਾਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਤਾਂ ਸਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ, ਲੈਨਿਨ, ਸਟਾਲਿਨ ਅਤੇ ਮਾਓ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਇਕ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਾਡੇ

ਪੁਰਖੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪਿਆਰ ਭਿੱਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਨ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਤੀਜੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਇੱਛਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿਆਸੀ ਪੈਂਤੜਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਬਲਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੱਠਜੋੜਾਂ ਦੇ ਗੋਰਖਪੰਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਲਝੇ ਰਹੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝ ਵੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜੇ ਵੀ ਡੁੱਲੇ ਬੇਰਾਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਮੂਹ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਸੌਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਵਰਗੀ ਜੂਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿੱਗਰ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਕਿਰਤੀ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਏਕਤਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਏਕਤਾ ਸਿਰਫ ਆਰਥਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਹ ਅਣਸਰਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਇਕ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਤਲਾਸ਼ਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਮਈ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜਖਮੀ
 ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਗਰ,
 ਹਰੇੜੀ ਰੋਡ, ਸੰਗਰੂਰ
 148001
 ਮੋਬਾਇਲ: 98146-28027

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਰਪਤ, ਇਕ ਮਈ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਜਾਤ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਇੱਕ ਮਹਜਬੂ ਨਹੀਂ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਿੱਤੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ, ਵ ਉੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਿੱਲਾਂ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਿਨਾਂ ਖੇਤਾਂ ਚੋਂ ਉਪਜਣ ਵਾਲਾ ਅਨਾਜ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਕਿਰਤੀ ਬੰਧਵਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦ, ਹਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਰ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜ ਭਵਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਰ ਰਾਜ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਥੰਮ੍ਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਥੰਮ੍ਹ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਖਿਸਕ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਕੋਈ ਐਸੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਿਅਰ ਮਾਰਕੀਟ ਮਨਫ਼ੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਅਫ਼ਸੋਸ ! ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ੋਸਣ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ

ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕ ਤਰਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਿਰਫ਼ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਔਲਾਦ ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੀ ਮਰ-ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਚੁੱਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੋਟੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੱਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਅਤਿ ਦਰਦਨਾਇਕ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਮਈ ਉਪਰ ਭਾਸ਼ਣ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਮਈ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1 ਮਈ 1517 ਵਿੱਚ ਲੰਦਨ ਵਿਖੇ ਸਿਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਕ ਮਈ 1886 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ। ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਬੰਬ ਦਾ ਵਿਸਫੋਟ ਹੋਇਆ। ਜਿਸ

ਕਾਰਣ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਹਫ਼ਤਾ-ਦਫ਼ਤੀ ਮੱਚ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਪੈਰਿਸ ਵਿੱਚ 1889 ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮੱਰਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਇਕ ਮਈ ਨੂੰ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਹੋਮਾਕਰੇਟ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਆਮ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਕ ਮਈ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦੀ

ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
"ਬਾਲੀ ਰੇਤਗੜ੍ਹ"
9465129168

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲੇਵਰ ਕਿਸਾਨ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵਲੋਂ 1 ਮਈ 1923 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਲੋਂ ਸਮਾਗਮ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਉਪਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸ਼ੋਸਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਲਾਗੂ ਵੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨੇ ਅੰਗਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮੱਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਂਦੀ ਹੈ। ਬੁਢਾਪੇ ਦੀ ਅਵੱਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤੌਹੀਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਵਿਚਰਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਮਿਲੇ। ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਇਲਾਜ ਵਲੋਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਨਾ ਭੋਗੇ। ਇਹ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕ ਦਇਆ ਦੇ ਪਾਤਰ ਭਿਖਾਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੈਨਿਕ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ। ਅਕਸਰ ਲੇਵਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਲੰਭੇ ਲਮਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਲਮਕਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਕੀਲਾਂ ਵਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਤੀ ਕੋਲੋਂ ਕੰਮ ਸਰਮਾਏ-ਦਾਰ ਮਾਲਕ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮਿਹਨਤਕਸ਼ਾਂ ਦਾ

ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਠੰਡਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਰਕਾਰੇ ਦਰਬਾਰੇ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਮਾਲਿਕ ਪੁਲਿਸ ਕੇਸ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਪੁਆ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੋਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲਝਣਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲੇਵਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੇਵਰ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਵਰ ਕੋਰਟਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਚਿੱਟੇ ਹਾਥੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਜਦੋਂ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਰਾਜ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣੇਗਾ। ਇਕ ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਇਸ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕੜੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡਾ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਆਉ ਸਾਰੇ ਇਕ ਮਈ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਮਨ ਕਰੀਏ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਦੇ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੀਏ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭਾਰ

ਦੱਸ ਮਾਏ ਦੱਸ, ਵਸ ਇਕੋ ਗੱਲ ਦੱਸ, ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭਾਰ। ਬਾਬੇ ਬਾਪੂ ਮਾਏ ਸੱਚੀ ਕਿਰਤ ਹੀ ਕੀਤੀ, ਫੇਰ ਪਈ ਕਿਉਂ, ਗਰੀਬੀ ਵਾਲੀ ਮਾਰ। ਸਾਡਾ ਘਰ ਕੱਚੇ ਦਾ ਕੱਚਾ ਅਜੇ ਮਾਏ, ਸਾਹਾਂ ਪਾਲੀਆਂ ਹਵੇਲੀਆਂ ਨੇ ਦੂਰੀਆਂ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮਰ ਕੇ ਵੀ ਟੁਕ ਮਸਾਂ ਜੁੜਦਾ, ਕੁੱਤੇ ਖਾਂਦੇ ਨੇ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਮਾਏ ਚੂਰੀਆਂ। ਕਾਮਿਆਂ ਤੇ ਕੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਹਤੋਂ ਫਿਰਦੀ ਤਕਾਵੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰ।

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਦੱਸ ਜਾਂਦੀ ਸਾਡੀ ਕਿਧਰ ਕਮਾਈ। ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ ਸਾਡੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਮਾਏ, ਜਾਂਦੇ ਕਿਹੜੇ ਵਿਹਲੜ ਨੇ ਖਾਈ। ਮੰਡੀਆਂ ਚ ਰੁਲਣ ਜਵਾਨ ਮਾਏ ਜਿਨਸਾਂ, ਕਾਹਤੋਂ ਸੁਣਦੀ ਨਾ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ। ਅਸੀਂ ਪੈਰੋਂ ਨੰਗੇ, ਢਿੱਡੋਂ ਭੁੱਖੇ ਮਾਏ, ਉਹ ਘੁੰਮਦੇ ਨੇ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਚ। ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਲਾਉਂਦੇ, ਲੁੱਟ ਲੈਂਦੇ ਦਿਨੇ ਹੀ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਚ। ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਉਠਣਾਂ ਹੀ ਪੈਣਾ, ਏਕੇ ਮੂਹਰੇ ਜਾਣੇ ਸਭ ਹਾਰ। ਧਰਤੀ ਸਾਡੀ ਦੇ ਵਿਚ ਉੱਗਦਾ ਹੈ ਸੋਨਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਅੱਖ ਧਰੀ ਇਹਦੇ ਉੱਤੇ ਵੈਰੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਚਹਿਲਾ, ਜੜਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਨੇ ਗਹਿਰੀਆਂ।

ਧਰਤੀ ਏ ਮਾਂ ਸਾਡੀ ਰਲਕੇ ਬਚਾਉਣਾ, ਇਹੋ ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪੁਕਾਰ।

ਗੀਤ/ਸੁਰਿੰਦਰ ਚਹਿਲ ਖੇੜੀ
ਪਿੰਡ - ਖੇੜੀ ਚਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ
ਮੋ- 9876372921

ਸਾਹਿਤ ਸੁਆਸ

ਧੰਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਹਨ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਯੂ ਕੇ-

“ਮੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਧੰਮ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲੋਂ ਧੰਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ।” ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ- “ਯਕੀਨਨ ਮੇਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਤਿੰਨ ਤੱਤਾਂ ‘ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ, (ਲਿਬਰਟੇ) ਸਮਾਨਤਾ (Equailty) ਅਤੇ (Fraterinty) ਭਾਈਚਾਰਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਸ਼ਨ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਧੰਮ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਤਥਾਗਤ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਇਹ ਤੱਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਫਲਸਫਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਆਨ, ਨਿਮਰਤਾ, ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

ਇਨਸਾਨ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਭਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂਦਾ। ਉਸਦਾ ਮਨ ਹੈ। ਮਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਧੰਮ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਨੇਕੀ ਦਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੰਮ ਨਾਲੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲੋਂ ਧੰਮ ਵਿੱਚ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਸੌਂਝੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਠਿਆਈ ਮਿਲਣ ‘ਤੇ ਖੁਦ ਖਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਧੰਮ ਦੀ ਇਹ ਅਨਮੋਲ ਮਿਠਾਸ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ

ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ, ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਫੈਲਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਬੁੱਧ ਦਾ ਮਾਰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧੀ, ਦਇਆ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਜੋ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਇਹ ਤਰਕ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ

ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਨ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੁੱਧ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਸਲ ਕੰਮ ਧੰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਦਰਸ਼ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸਿਰਫ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਅਸਲ ਸ਼ਾਸਕ ਸਮਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਢਾਂਚਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਢਾਂਚਾ ਬੁੱਧ ਦਾ ਧੰਮ ਹੈ। ਇਹ ਧੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੌਰੀਆ ਭਾਰਤ ਇੱਕਜੁੱਟ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ, ਚੀਨ, ਜਾਪਾਨ, ਤਾਈਵਾਨ ਅਤੇ ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਵਰਗੇ ਬੋਧੀ ਦੇਸ਼ ਧੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਧੰਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ, ਇਸਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਓ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬੋਧੀ ਭਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੋ।

"JAI BHEEM JAI BHARAT"

**Happy 134th
Ambedkar
JAYANTI**

A Homeage To The
"Father Of The Indian Constitution"

**"Justice, equality, and
fraternity are the principles
that should guide every
society."
- Dr B.R. Ambedkar**

Programme:-
Talks on life and work of Dr.
Ambedkar, songs and poetry
recitation.

"We are because he was"

**Let us remember
The man who fought for us,
Dr B. R. Ambedkar
On his 134th birthday celebration.**

Organised By:-

**Sri Guru Ravidass Sabha,
Bedford (+44 07715347643)**

**Bhagwan Valmik Sabha,
Bedford (+44 07912502301)**

**Nirankari Satsang Bhavan,
Bedford (+44 07852178561)**

**Ambedkar Mission Society,
Bedford (+44 07721935138)**

▶ JOIN US

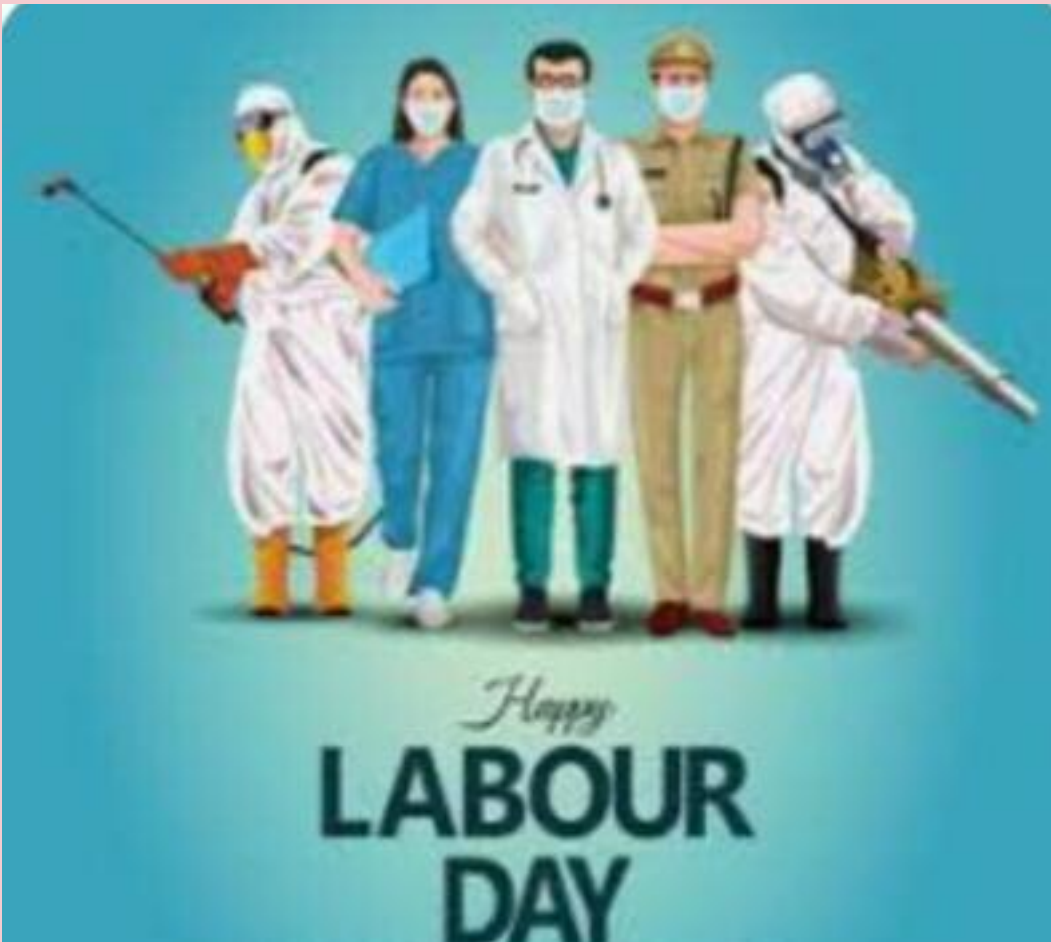
**4th May, 2025
01:30P.M.-05:30P.M**

**The Centenary Hall, Kempston
104 Bedford Rd, Kempston,
Bedford MK42 8BG**

ਮਈ ਦਿਵਸ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ...

ਕਿਰਤੀਆਂ, ਮਿਹਨਤਕਸ਼ਾਂ, ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦਾ, ਅੱਜ ਦਾ ਮਈ ਦਿਹਾੜਾ। ਕਲਾ-ਜੁਗ ਦੇ ਵਿਚ, ਬਹੁਤ ਪੈਚੀਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਅਕਸਰ ਹੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ, ਪੇਟ ਪਾਲਦਾ ਵਿਚਾਰਾ। ਭਾਵੇਂ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਦੀ, ਬਹੁਤਾਤ ਹੋ ਗਈ, ਐਪਰ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ, ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਲੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ, ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਹੱਲ। ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਬਣਦੀਆਂ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋੜਾ, ਜੀਵਨ-ਸਤਰ ਉੱਚਾ ਚੁਕਣਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ ਬਣਦੇ, ਲੀਡਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਵਿਕ ਜਾਂਦੇ, ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ, ਠੱਲ ਨੇ ਪਾਉਂਦੇ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਜਾਗ੍ਰਿਤ, ਕਹਿਣ ਇਕ-ਮੁੱਠਤਾ ਵਿੱਚ, ਜਾਨ ਹੈ ਪਾਉਣੀ। ਜਗਾ ਕੇ, ਇਨਸਾਨੀ ਜਜ਼ਬਾ, ਸਭ ਦਾ, ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਇਨਕਲਾਬ, ਦੀ ਰੂਹ ਜਗਾਉਣੀ। ਐ ਦੁਨੀਆ ਵਾਲਿਓ ! ਰਬ ਸਭ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਵੱਸਦਾ, ਜੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨਾ, ਹੱਕ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਰੇ। ਸਾਲ ਦਾ ਹਰ ਦਿਨ, ਹੋਵੇ ਮਈ ਦਿਹਾੜਾ, ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਦੇਵੇ ਦੁਆਵਾਂ, ਜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਅੱਜ-ਕਲ ਤਿੰਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਹੈ ਲੱਭਦਾ। ਜਿਸ ਕੰਮ ਲਈ ਬੰਦਾ ਲੱਭੇ, ਉਹ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਤੇ, ਪੱਕੇ ਰੱਖੇ ਹੁੰਦੇ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ-ਦਾਤੇ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਦਿੰਦੇ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰਪਿੰਡ ਕੁਲਬੁਰਛਾਂ ਜ਼ਿਲਾ
ਪਟਿਆਲਾਹਾਲ-ਆਬਾਦ #639/40ਏ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਫੋਨ ਨੰਬਰ : 9878469639

ਜੈ ਭੀਮ

ਜੈ ਬਾਰਤ

ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਕਿਤੇ ਝੁੱਲ ਨਾ ਜਾਈਏ ਰਹਿਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ.....

ਬਹੁਜਨ ਨਾਇਕ, ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ, ਸ਼ੰਚੇ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਆਗੂ

Birth Anniversary of Bodhisatva
DR. B.R. AMBEDKAR
& SAHIB SHRI KANSHI RAM JI

At:- Bilston Community Centre,
1 Prouds Lane Bilston, W V14 6pw

Date :- Sunday 4th May 2025, Time 11 AM to 05 PM

It is a request to the colleagues of the entire Bahujan society to arrive on time and listen to the views of the intellectuals

Arriving Missionary Singer : Rajan Gill & Dharminder Masani

Rajan Gill

Dharminder Masani

THERE WILL BE A SPECIAL ARRANGEMENT OF FOOD

<p>Suresh Bittu 07405 557598</p>	<p>Lakhwinder Basra +447309025424,</p>
<p>Kuldip Deepa +447815134618</p>	<p>Daljit Dhanda +44 7778 087525</p>

BAHUJAN VICHAR MANCH (UK)

Birth

Enlightenment

Mahaparinibbana

2569th Buddha Jayanti Celebration
And 134th Birth Anniversary of Dr. B. R. Ambedkar
Saturday 17th May 2025
11.00 am - 2.30 pm
At
52 Woodfield Avenue, Wolverhampton WV4 4AF

You are cordially invited along with family and friends to the celebration of Buddha Jayanti / Wesakh Day and Ambedkar Jayanti. May the day of Wesakh fills your heart with happiness and peace of mind and bless with special joy commemorating the Birth, Enlightenment and Mahaparinibbana of the Buddha.

Programme

Lunch for Sangha	11:00 am
Lunch for guests	12:00 pm
Lighting candles, offering flowers, observing five precepts and chanting	1:00 pm
Dhamma Talk by Venerable Sangha in English and Hindi	1:15 pm
Talk and poetry by guest speakers	2:00 pm
End of ceremony with blessings	2:30 pm

Lunch offered by Nicole Mamman Rai & Dominic Rai
Lunch will be served between 12:00 to 1:00pm

On this auspicious occasion any donation to Buddha Vihara is highly appreciated.
International Buddhist Trust UK Dedicated to Bhikkhu Chandramani, the Diksha Guru of Dr. B. R. Ambedkar
Account No: 39233360, Sort Code: 30-90-89 at Lloyds Bank

International Buddhist Trust UK
Dedicated to Bhikkhu Chandramani the Diksha Guru of Dr. B. R. Ambedkar
52 Woodfield Avenue, Penn, Wolverhampton, WV4 4AF
Email: int.buddhist.tstuk@gmail.com Charity Registration No.: 1180542

For Further information please contact: Ven. Tejwant (President) 07775437566

AMBEDKAR INTERNATIONAL MISSION, LONDON

Pays Homage To

THE GREAT DR BABASAHEB AMBEDKAR

On the occasion of his 134th Birth Anniversary

 Sunday, 11th May, 2025 **From 2 pm (sharp) until 6 pm**

 At Elmhurst School, Upton Park Road, London, E7 8JY

All are cordially invited along with family, friends and relatives
Speeches and poetry by distinguished guests

Sir Stephen Timms MP, Minister of State at the Department for Work and Pensions will be in attendance from 2 pm until 2:30 pm

CHIEF GUEST

Dr. B.P. Ashok (IPS Retd), PhD, D.Litt.

Dr. B.P. Ashok is a prominent public figure now retired from his professional role as an Indian Police Service Officer. He has delivered over 5,000 lectures on social, cultural, religious, political, and motivational issues worldwide, including at the London School of Economics, House of Commons (UK), the University of London, the National Police Academy in Hyderabad, the UP Academy of Administration, and leading Strategic Change course at the Royal Institute of Public Administration in London, as well as lectured at various other universities around the world. He is also the author of more than 30 books.

Transport and Parking

Nearest Underground: Upton Park, District, Hammersmith and City lines.

The venue is 10 minutes' walk from Upton Park Underground Station

Cultural Entertainment

Giani Tarsem Singh Virdee and Party London (+91 9855 08290)
Tabla and Dhol Academy,

Dance performance:
Ms Tamalika and Ms Sonia

Free parking at Elmhurst Primary School

Lunch will be strictly served between 12 noon - 1:30 pm only

 Contact: Tel. 07751-668926

ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗਾ: ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਉੱਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ।

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ)- ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਸਰੀ ਨਿਊਟਨ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਛੇਵੀਂ ਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੁਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਮਗਰੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸਮੂਹ ਵੋਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਪੋਟਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗਾ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣਗੇ।

ਨਮੋ ਬੁਧਾਏ   ਜੈ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ   ਜੈ ਭੀਮ

HAPPY BUDDHA PURNIMA

ਬੁੱਧ ਪੂਰਣਮਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਧੰਮਬੰਧੂਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾ (12 ਮਈ 2025) ਜੇਤਵਨ ਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਮੇਟੀ, ਨਕੋਦਰ, ਜਲੰਧਰ, ਪੰਜਾਬ

95010-20093

ਜੇਤਵਨ ਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ, ਮੁਹੱਲਾ ਨਵੀਂ ਅਬਾਦੀ (ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨਗਰ) ਨਕੋਦਰ

Namo Buddhaye   Jai Bheem

Watch us Live on Facebook every Sunday at 8 pm Indian Time
live call : +91-966-797-2248
E-mail : dhammawaves.info@gmail.com

Follow Us : www.Dhammawaves.com   Dhammawaves

E-mail : dhammawaves.info@gmail.com

Bhikkhu M Dhammajothy Thero

Dhamma Desna By: Bhikkhu M Dhammajothy Thero
Topic: बुद्धिमान लोग कैसे भावनाओं से बहक जाते हैं
How intelligent get hijacked by Emotion

ਬੁੱਧ ਗੁਣ ਗਾਏ
ਅਰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਾਏ ਨਹੀਂ
ਜਿਤੇਗਾ ਬੌਧੋਂ ਕੋ ਬੀਠ ਗਯਾ ਯਹਾ
ਬੁਠ ਵਿਠਾਰ

Topic : संस्कृत:
पाली भाषा संस्कृत
की जननी है।
ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ : ਇਕ
ਪਰੋਲੀ, ਪਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ
ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ

Prof. Harnek Singh

Sunday
May.4th,2025
at 8 PM
Indian Time

Abolish Bodh Gaya Temple Act 1949!

Live On Facebook

Guest Speaker : Prof. Harnek Singh (Punjab)

Namo Budha   Jai Mulnivasi   Jai Bheem

Tathagat Gautam Budh   JETVAN BUDHA VIHARA Nakodar, Jalandhar, Punjab   Baba Sahib Dr. Ambedkar

Jetvan Buddha Vihara Welfare Committee and Moh. Dr. Ambedkar Nagar (Nai Abadi) Nakodar are celebrating Buddha Purnama on Monday 12th May 2025 at 6 PM at Jetvan Buddha Vihara Nakodar. So everyone is being invited to participate in the program of Buddha Purnama.

Note-
For the information of all of you-

From :- Jetvan Buddha Vihara Welfare Committee

The construction work of Jetvan Buddha Vihara building is going on. Any generous gentleman who wants to donate. They can send donations to the following account. Jai Bheem

Central Bank Of India
A/C No. :- 5743278657   IFSC Code:- CBIN0280356
Branch:- Nakodar

Contact :-
PL Chander- 95010-20093   S. Kumar- 98144-72490
Rakesh Kumar- 98152-54889   Dinesh Kumar- 9501186011

E Mail- jetvanbudhvihara@gmail.com

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਰਚਨਾਕਾਰ ਡਾ. ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ 'ਦਾ ਰੂਬਰੂ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ' ਦੇ ਮੰਚ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ

ਬਰੋਂਪਟਨ (ਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾ ਬਰੋਂਪਟਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਨਲਾਈਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਆਰ ਪਾਰ) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਰਮਿੰਦਰ ਰੰਮੀ ਜੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ 27 ਅਪਰੈਲ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 10 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ 7/30 ਸ਼ਾਮ ਭਾਰਤ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ । ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਵੱਲੋਂ (ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਆਰ ਪਾਰ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵਿਤਰੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾ. ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਮਹਿਮਾਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ । ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ ਰੰਮੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ । ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਰਿੰਟੂ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ । ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ ਰੰਮੀ ਨੇ ਡਾ . ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਜੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮੋਡਰੇਟਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸੀ . ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਡਾ . ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਫਰ ਬਾਰੇ ਬੜੀ ਭਾਵਪੂਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ 'ਨਾ ਮੰਮੀ ਨਾ' ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇੱਕ ਅਣਜੰਮੀ ਧੀ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਹੀ ਗਈ ਸੀ , ਤੇ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਸੱਤਿਆਮੇਵ ਜਯਤੇ' 'ਸਟਾਰ ਪਲੱਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਅੰਤ ਅੰਦਰ ਜਿਊਣ ਤੇ ਜੂਝਣ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਭਰਦੀਆਂ ਦੇ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਕਹਿ ਦਿਓ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ' ਤੇ 'ਧੀਆਂ ਨਾਲ

ਜੱਗ ਵਸੋਂਦਾ' ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਜੋਸ਼ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਡ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਛਪਵਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਉਹਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚੌਮੁਖੀਆ ਇਬਾਰਤਾਂ', ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਵਾਗਤੀ ਸਮਾਰੋਹ, ਜਨਮ-ਦਿਨ, ਨਵਾਂ ਸਾਲ, ਦੀਵਾਲੀ, ਲੋਹੜੀ, ਹੋਲੀ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਭ-ਇਛਾਵਾਂ ਤੇ ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵੀ ਹਨ, ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਚਰਚਿਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਫੇਸਬੁਕ ਜਾਂ ਵਟਸ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਚ ਬੀਤਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਛੋਟੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਲਿਖਣ -ਪੜਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ । ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਮਾਹੌਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕਿਆ । ਮੈਡੀਕਲ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲਦੀ ਤੇ ਅੱਠਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਸੀ । ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ 18 ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿਕਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬੜਾ ਸਾਦਗੀ ਭਰਪੂਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਡਾਕਟਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਇਆ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਣ ਲਈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। 'ਚੰਦ ਦੀ ਬਰਫੀ' ਵਰਗੀ ਬਾਲ-ਕਵਿਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਨੇ ਬਾਲ-ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ। 'ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਅੰਤਾਕਸ਼ਰੀ' ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੋ ਕੇ

ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ 'ਬੋਹੜ ਦਾ ਦਰੱਖਤ' ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਨੁਵਾਦ, ਸਾਂਝੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ 'ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੱਗ ਵਸੋਂਦਾ', 'ਨਾ! ਮੰਮੀ ਨਾ' ਅਤੇ 'ਚੇਤਿਆਂ ਦਾ ਸੰਦੂਕ' — ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ — ਸਮਾਜਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਹੰਝੂ ਭਿੱਜਿਆ ਮੌਸਮ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਛਾਵੇਂ, ਮੱਸਿਆ ਤੇ ਗੁਲਾਬੀ ਲੋਅ ,ਬੁੱਕਲ ਵਿਚਲੇ ਸੂਰਜ ,ਚੌਮੁਖੀਆ ਇਬਾਰਤਾਂ।।।। ਹੁਣ ਅਲਵਿਦਾ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਖਤ, ਕਹਿ ਦਿਓ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਆਦਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਲਾਹਣੁ ਯੋਗ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵੀ ਸੁਣਾਈਆਂ ਜਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ । ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ । ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਨਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਭਰੂਣ

ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਲੀ ਨਿਉਂਜ

ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ । ਪ੍ਰੋ. ਨਵਰੂਪ ਕੌਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਚ ਐਮ ਵੀ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮਾਂ ਨਿਕਾਲ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ । ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੀਤਾ ਖੰਨਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਡਾਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਰਿਆੜ ਕਨਵੀਨਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਤੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਾ ਭਰਪੂਰ ਕਿਹਾ ਜਿਹੜੀ ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਮੈਂਟ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ਦੇ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਰਦਾਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੋਵਾਲ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੱਸਿਆ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਭਰਪੂਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਝਿਕ ਹੋ ਕੇ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਗਾ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਮੰਤਰ ਮੁਗਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੋਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਡਾ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਰਸ਼ਕ ਜੁੜੇ ਸਨ ਤੇ ਫੇਸਬੁਕ ਲਾਈਵ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਚੈਟ ਬਾਕਸ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੈਸੇਜ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤੇ । ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ,ਪੋਲੀ ਬਰਾੜ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਘਈ , ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੌਂ, ਡਾ . ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਖੋਖਰ , ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਝੀਤਾ , ਡਾ . ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ , ਸ . ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ , ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ , ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਰਸ਼ਨ , ਜਗਦੀਪ ਮਾਂਗਟ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ . ਅਮਰ ਜੋਤੀ ਮਾਂਗਟ , ਹਰਭਜਨ ਗਿੱਲ , ਹਰਜੀਤ ਬਮਰਾ , ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ , ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ , ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ , ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਗੈਦੂ , ਰਿਪੂ ਦਮਨ , ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰੋ . ਕੁਲਜੀਤ ਨੇ ਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ । ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ।

ਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ ਫਾਊਂਡਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਾਂਝਾਂ ।

20 ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਚਿਮੂਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੰਦਰਪੁਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਯੂ ਕੇ-

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ- ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਐਲ ਗਿੰਦਾ ਯੂਕੇ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬੋਧੀਸਤਵ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜਲੰਧਰ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ 29.04.2025 ਨੂੰ ਚਿਮੂਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੰਦਰਪੁਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਖੇ ਬੋਧੀਸਤਵ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸਕੂਲ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਕੂਲ ਜਲੰਧਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪੁਲਗਾਓਂ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ 22 ਸਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 14.10.1956 ਨੂੰ ਦੀਕਸ਼ਾ ਭੂਮੀ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 22 ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ

ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੀ ਬੋਧੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨਾ ਝੁਕਣ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ

ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ। ਪੁਲਗਾਓਂ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸ਼੍ਰੀ ਡੋਂਗਰੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਬੋਰਕਰ ਅਤੇ ਵਾਨਖੇੜੇ ਚਿਮੂਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ।

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰੂਪਰਾਜ ਗੌਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਐਮਐਸ ਜੰਭੂਲੇ ਅਤੇ ਪਤਵੰਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

for more news visit:
www.samajweekly.com

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ 134ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੇ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਮਿਤੀ 27/4/25 ਪਿੰਡ ਬਾਠਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਨਕੋਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ 134ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੇ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਸ. ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਬਾਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਅੱਗੇ ਨਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ

ਗਈ। ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਫਲਸਫੇ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਾਂਦੜਾ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ

ਵਲੋਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਾਥਾ ਬਾਰੇ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸਮੂਹ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸਾਹ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ ਕਿ

ਅਸੀਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਾਂਗੇ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬੱਬੂ ਬਾਟ ਜੀ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਲਈ ਉਸ

09 ਘੰਟੇ(ਦਿਨ/ਰਾਤ) ਦੀ ਆਪ ਡਰਾਈਵ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੂਲੇ ਸ਼ਾਹੂ ਅੰਬੇਡਕਰ ਮੂਵਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ।

ਗਜ਼ਲ

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ
ਸਮਾਨ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਢੋਇਆ
ਕੀਤੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ
ਨਾਲ ਆਪਾ ਵੀ ਖੋਇਆ
ਕੁੱਲੀ ਗੁੱਲੀ ਜੁੱਲੀ ਦਾ ਇਕ
ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਸਪਨਾ ਸਜੋਇਆ
ਉਹਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹ ਜਾਣ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭੱਤਾ ਵੀ ਢੋਇਆ
ਉੱਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ
ਨਾਲੇ ਸਿਹਤ ਵੀ ਨਾ ਚੰਗੀ
ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਪਵੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ
ਦਿਹਾੜੀ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਸਦਾ ਹੋਇਆ
ਉਪਰੋਂ ਮਿਹਨਤ ਲਹੂ ਪੀਣੀ
ਖੋਫ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਰੇ ਅਧਮੋਇਆ
ਦਿਨ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ
ਉਮਰ ਘਟਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ
ਉਹਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ
ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਇਆ
ਇਹ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕੰਮਕਾਜ
ਬੜਾ ਬੇਮੁਹਤਾਜ ਹੈ ਨਾਗਰਾ
ਨਾਂ ਹਾਕਮ ਕਦੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰ
ਨਾਂ ਮਾਲਕ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਗਰਾ

ਮਜ਼ਦੂਰ

ਸਖਤ ਮਿਹਨਤਾਂ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ
ਵਿੱਚ ਸਕੂਲੇ ਪਾਵਾਂ
ਅਜੋਕੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ
ਅੰਦਰੇ ਅੰਦਰੀ ਘਬਰਾਵਾਂ
ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਸੀ ਕਦੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ
ਅੱਜ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬਣਕੇ ਰਹਿ ਗਈ
ਬਸ ਅਮੀਰ ਹੀ ਜੇਬਾਂ ਭਰਦੇ
ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ
ਗਿਰਾਇਆ ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਰਾਵਾਂ
ਕੁੱਝ ਸਰਕਾਰੀ ਧੰਦੇ ਲੱਗੇ ਨੇ
ਕਈ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਕੰਮ ਬਜ਼ਾਰਾਂ
ਕਈ ਤਾਂ ਬਣੇ ਲੀਡਰ ਸਰਕਾਰੀ
ਜਿਹੜੇ ਦਿੰਦੇ ਨਿੱਤ ਬਲਾਵਾਂ
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਢੋਂਗ ਰਚਾਉਂਦੇ
ਐਵੇਂ ਝੂਠੀਆਂ ਕਰਨ ਪ੍ਰਚਾਰਾਂ
ਡਾਕਟਰ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣਨਾ
ਤੈਥੋਂ ਕੀ ਉਮੀਦ ਲਗਾਵਾਂ
ਸਭ ਪੈਸੇ ਦਾ ਖੇਲ ਹੈ ਬੱਚੇ
ਬੱਲੀ ਕਿੱਝ ਸਮਝਾਵਾਂ
ਵਾਂਗ ਲੀਡਰਾਂ ਲਾਰੇ ਲਾ ਕੇ
ਬਹੁਤਾ ਨਾ ਉਲਝਾਵਾਂ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਹਿਰੂ
ਵਰਾਉਣ ਸੋਟੀਆਂ
ਬੇਰੋਜਗਾਰ ਦਾ ਵੇਖ ਪਰਛਾਵਾਂ

ਬੱਲੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਈਲਵਾਲ

ਮਜ਼ਦੂਰੀ

ਖੋਰੇ ਕੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਰਹਿਗੀ,
ਦਿਲ ਦੀ ਰੀਝ ਅਧੂਰੀ ਰਹਿਗੀ।

ਪਾਟਾ ਸੀ ਕੁੜਤੇ ਦਾ ਗੀਜਾ ,
ਗੀਜੇ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰਹਿਗੀ।

ਭੁੱਖੇ ਬਾਲਾਂ ਕਾਹਦਾ ਹੱਸ ਕੇ ਤੱਕਿਆ,
ਸੀਨੇ 'ਚ ਗੱਡੀ ਛੂਰੀ ਰਹਿਗੀ।

ਹੰਭ ਟੁੱਟ ਕੇ ਘਰ ਸੀ ਅੱਪੜਿਆ,
ਬਾਪੂ ਦੀ ਦਵਾ ਜਰੂਰੀ ਰਹਿ ਗਈ।

ਵਾਅਦਾ ਫੇਰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ,
ਓਹਦੀ ਜੁੱਤੀ ਕਸੂਰੀ ਰਹਿ ਗਈ।

ਖੋਰੇ ਕੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਰਹਿਗੀ,
ਦਿਲ ਦੀ ਰੀਝ ਅਧੂਰੀ ਰਹਿਗੀ।

ਦੀਪਕ ਸ਼ੇਰਗੜ੍ਹ
(9646106530)

ਮਜ਼ਦੂਰ

ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਦਾ ਦਾਣਾ ਨਹੀਂ,
ਤਨ ਉੱਪਰ ਪੂਰੇ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ।
ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮਤ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਨਹੀਂ,
ਇਨਸਾਨ ਹੈ..ਕੋਹਲੂ ਦਾ ਬੈਲ ਨਹੀਂ,
ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਫਿਰ ਵੀ ਜੀ-ਜੀ ਕਹਿੰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ..!
ਕਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵੀ ਢਿੱਡ ਨਾ ਭਰਦਾ ਹੈ,
ਫਿਰ ਵੀ ਰਜ਼ਾ ਰੱਬ ਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
ਐਪਰ ਚਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਚਲਦਾ ਹੈ,
ਮਨ ਵਿੱਚ ਰਤਾ ਵੀ ਹਉਮੈਂ ਨਹੀਂ।
ਦੌਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ....?
ਬਲੱਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵੱਧਦਾ-ਘੱਟਦਾ ਨਹੀਂ।
ਰੋਜ਼ ਡਾਕਟਰਾ ਦੇ ਵਾੜੇ ਵਿੱਚ,
ਗੋਲੀਆਂ ਨੀਂਦ ਦੀਆਂ ਲੈਣ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ।
ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਆਸ ਦਿੱਸਦੀ ਹੈ,
ਤੇਰੇ ਹੋਠਾਂ 'ਤੇ ਮੁਸਕੁਰਾਹਟ ਹੈ,
ਤੂੰ ਕਿਰਤ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ,
ਕੋਈ ਚੋਰ,ਲੀਡਰ ਜਾਂ ਪਾਖੰਡੀ ਸਾਧੂ ਨਹੀਂ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਪਰਵੀਨ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ
8146536200

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ
ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ
ਪਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਥੱਕ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਰਾਮ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਨੇ
ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ
ਪਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵੀ
ਕੰਮ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਦਿਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ
ਦਿਹਾੜੀ ਪੂਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨੇ
ਪਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਦਿਹਾੜੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ
ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਛੁੱਟੀ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਪਰ ਮਨਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਵੀ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ
ਪਰਿਵਾਰ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਇਸ ਲਈ ਕੰਮ ਤੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ
ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਨੇ
1 ਮਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਮਿਲਿਆ
ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਲਈ
ਪਰ ਜੋ ਹੱਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਉਹ ਕਦੋਂ ਮਿਲਦੇ ਨੇ
ਇਕੱਲੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ
ਸਗੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨੇ
ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ
ਐਸ਼ੇ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਨੇ।

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਸੰਗਰੂਰ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ

ਪਰਸੂ,ਪਰਸਾ,ਪਰਸ ਰਾਮ
।ਇਹ ਤਿੰਨ ਨਾਮ ਵਿਆਕਤੀ
ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬਾ ਬਿਆਨ
ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਦੱਬਿਆ,ਕੁਚਲਿਆ ਤੇ
ਲਿਤਾੜਿਆ ਗਰੀਬ ਤਬਕਾ
ਆਪਣੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ
ਆਰਥਿਕ ਸੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ
ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜੰਗ ਲੜਦਾ ਆ
ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਇਸ ਜੰਗ ਦੀ
ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1ਮਈ, 1886 ਨੂੰ
ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲਹਿਰ ਦੇ
ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ
ਲਹਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅੰਦੋਲਨ
ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਈ।
ਇਸ ਦਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ
ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਕੰਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਏ ਜਾਣ
ਵਿਰੁੱਧ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ
ਹੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੀ
ਹੇਅ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਬੰਬ
ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਸ ਦੇ
ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ
ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਸੱਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ

ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ਤੇ
ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ
ਪਿਆ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਦੂਰਗਾਮੀ
ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ।ਇਸ ਹੜਤਾਲ
ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ
ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ
ਵਰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ
8 ਘੰਟੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ
ਪਿਆਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ
ਨੇ 8 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ
ਕੀਤੇ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ
ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1889 ਵਿੱਚ
ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ
ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1 ਮਈ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ
ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਦਾ
ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ।ਸੋ ਇਸ ਕਰਕੇ
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1890 ਵਿੱਚ
ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ
ਗਿਆ।ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ
ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1923
ਵਿੱਚ ਚੇਨਈ ਤੋਂ ਹੋਈ।ਇਹ

ਫੈਸਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਪਾਰਟੀ
ਆਫ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ
ਹੇਠ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ
ਦੇਸ਼, ਸਮਾਜ, ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ
ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ
ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ,ਕਾਮਿਆਂ ਤੇ
ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ।ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ
ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਇਸ ਦੀ
ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਿੱਚ
ਕਿਰਤ,ਅਕਲ,ਇਲਮ
ਅਤੇ ਤਨਦੇਹੀ ਦਾ ਖਾਸ
ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਕਿਸੇ ਵੀ
ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਿੱਚ
ਮਾਲਕ ,ਸਰਮਾਇਆ,ਕਾਮੇ
ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਹਿਮ ਧਿਰਾਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ
ਨੂੰ ਸਨਅਤੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ
ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਫੀ ਕਰਕੇ
ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ
ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਐਨਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ
ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਕਿਰਤੀਆਂ,ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
ਨਿਊਜ਼

ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਚ ਕੋਈ
ਤਬਦੀਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ
ਆਉਂਦੀ।ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ
ਸੋਸ਼ਤ ਵਰਗ
ਹੈ।ਦੱਬਿਆ,ਕੁਚਲਿਆ ਵਰਗ
ਗਰੀਬੀ ਵਿਚਲਾ
ਪਾੜਾ ਘੱਟ ਨਹੀਂ
ਹੋਇਆ।ਜਿਉਂ-
ਜਿਉਂ ਮੁਲਕ
ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਹੇ
ਹਨ ਪਰ ਤਿਉਂ-
ਤਿਉਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ
ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੀ
ਤਰੱਕੀ ਚ ਕੋਈ ਜਿਕਰਯੋਗ
ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ।ਭਾਵੇਂ
ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਜਰੂਰਤ
ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀਆਂ
ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ,ਕਾਮਿਆਂ
ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਘਟਾਈ।
ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ ਨੇ ਉਦਯੋਗ
ਦੇ ਨਾਲ -ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਚ

ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦਾ ਕੰਮ
ਘਟਾਇਆ ਤਾਂ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ
ਨੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਰੁੱਖ
ਕੀਤਾ।ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ
ਬਹੁਤੇ ਚੰਗੇ ਨੇ ਰਹੇ।ਅੱਜ ਜਦੋਂ
ਅਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੇਬਰ ਚੌਂਕਾਂ
ਦਾ ਚੱਕਰ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕੰਮ
ਦੀ ਭਾਲ ਚ ਆਏ ਕਾਮਿਆਂ
ਦੀ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਭਲੀਭਾਂਤ ਸਮਝ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ
ਕਿਰਤੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ
ਹੈ,ਉਦੋਂ ਤੱਕ
ਕਿਰਤੀਆਂ,ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ
ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ
ਬੇਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।ਜਿਸ
ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ,ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਹਾੜਾ
ਮਨਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ,ਆਪਣੀ
ਦਿਹਾੜੀ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਫਿਕਰ
ਜਿਆਦਾ ਹੋਵੇ ਫੇਰ ਅਸੀਂ
ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਾ ਹਾਲਾਤ ਚੰਗੇ
ਹਨ।ਸੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਇੱਕ
ਪਰਿਵਾਰ, ਇੱਕ ਵਿਆਕਤੀ
ਵਿਸ਼ੇਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਚ ਇੱਕਠੀ

ਹੋ ਰਹੀ ਮਾਇਆ
ਕਿਰਤੀ,ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ
ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਥਾਨ
ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ
ਆਰਥਿਕ ਬੇਹਤਰੀ ਦਾ ਸਾਧਨ
ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ,ਉਦੋਂ ਤੱਕ
ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦਾ ਹਰ
ਵਿਆਕਤੀ ਪਰਸੂ ਸੀ ਤੇ
ਪਰਸੂ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

ਫਲੇਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

‘ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ - ਦੱਸ ਕੀ ਆਖਾਂ’

ਪੁਸਤਕ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ -
ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਂ : ਦੱਸ ਕੀ ਆਖਾਂ (ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)
ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਂ : ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਪੱਤੋ ਪੰਨੇ 100
ਮੁੱਲ : 180/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ : ਸਾਦਿਕ
ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ।

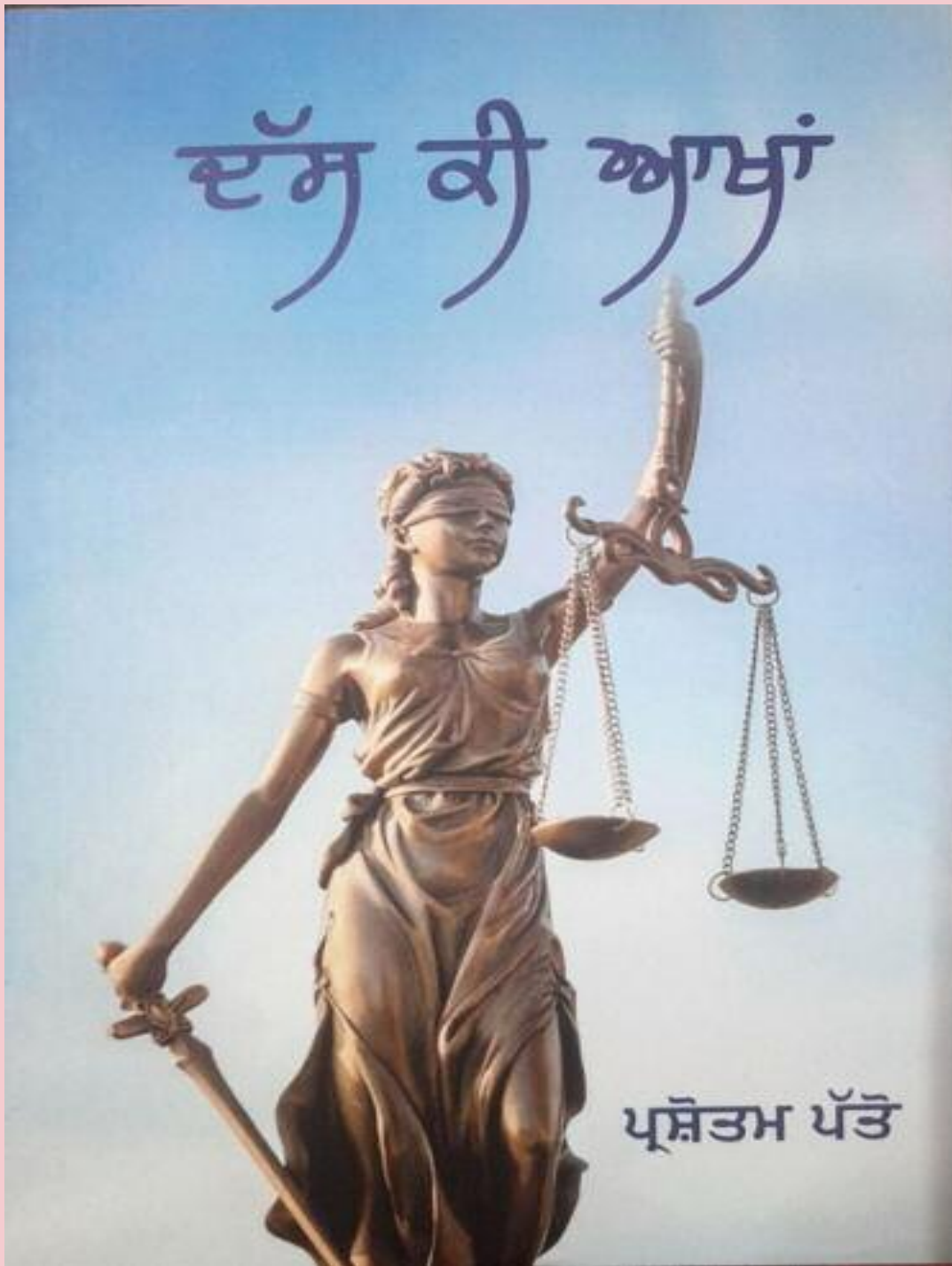
ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰੂਪ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਛੰਦ ਬੱਧ ਤੁਕਾਂਤ ਰੂਪ ਜਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ। ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਕਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਹੀ ਸੌਖਾ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬੱਧ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਰਤਕ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਪੱਖੋਂ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਸ਼ਾ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠਕ ਦੀ ਸੋਚ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਵਿ ਚਿੰਤਨ ਦਾ ਖੇਤਰ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵਿਆਕਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਸਤਰ ਕਲਾਸ਼ਾਸਤਰ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਛੰਦ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਕਿਰਿਆ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚਿੰਤਨ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਮਾਂਸਵਾਦੀ ਕਲਾਵਾਦੀ ਭਵਿੱਖਵਾਦੀ ਜਾਂ ਹੋਂਦਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

‘ਦੱਸ ਕੀ ਆਖਾਂ’ ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਪੱਤੋ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਸੂਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਦੇਣਾ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਕਵੀ ਨੇ ਹਥਲੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਦੱਸ ਕੀ ਆਖਾਂ’ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਆਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ‘ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ’ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ‘ਸੋਚ ਦਾ ਪੰਧ’ ਤੇ ਆ ਕੇ ਰੁਕਦੀ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਿਗਿਆਪਨਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ ਹੱਕ ਸੱਚ ਨਫਰਤ ਬਿਰਹਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ-ਤਾ ਉਡੀਕ ਮਿਲਾਵਟ ਧਰਮ ਦੀ ਠੋਕੇਦਾਰੀ ਸੌੜੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈਆਂ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸਿਰਲੇਖਤ ਕਵਿਤਾ ‘ਦੱਸ ਕੀ ਆਖਾਂ’ ਚੋਵੀਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਰੋਟੀ ਦੀ ਥਾਂ ਗੋਲੀ ਲਹੂ ਦਾ ਵਾਪਾਰ ਔਰਤ ਦੀ ਜਿਸਮ ਫਰੋਸ਼ੀ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਪਨ ਮੋਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਲੁੱਟ ਘੱਸੁਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਦੱਸੋ ਗਏ ਹਨ। ਹੱਕ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਕਵਿਤਾ ‘ਸੱਚ ਦਾ ਰਾਹ’ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ‘ਸ਼ਬਦ’ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮਿਟਣ ਅਤੇ ਖੁਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ -

‘ਨਾ ਮਿਟਣਗੇ ਨਾ ਖੁਰਨਗੇ
 ਸ਼ਬਦ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ
 ਚਿੰਤਨ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਕਾਫ਼ਲੇ ਤੁਰਨਗੇ
 ਨਵੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਤੇ।’ (ਪੰਨਾ 94)

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਬੌਣੇ ਕਦਮ ਸਹਿਮ ਭਵਿੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅੰਬਰ ਸਾਂਝ ਦੇ ਫੁੱਲ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਘਪਲਿਆਂ ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਸਰਦਲ ਤੇ ਵਿਰਾਗ ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਵਿਤਾ ‘ਸਿਰੜੀ ਔਰਤਾਂ’ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਹਿਮ ਮਮਤਾ ਮਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਹਰ ਥਾਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ-

‘ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
 ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਲੋੜ।
 ਔਰਤ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੈਦਾਨੇ ਜੰਗ ਆਈ ਹੈ ਜੁਝਦੀ।’ (ਪੰਨਾ 11)

ਕਵਿਤਾ ‘ਪਿਆਰ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ’ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾਂ ਮਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਪਿਆਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪਰ ਲੋਕ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਚਾਹਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਕਵਿਤਾ ‘ਬਾਗ਼ੀ ਸੁਰ’ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕਮ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕੋਈ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਲਾਈਲੱਗ ਅਤੇ ਚਾਪਲੂਸਾਂ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਫਰਿਆਦਾਂ ਅਰਜ਼ਾਂ ਮਿੰਨਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰਲੇ ਨਾਲ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਾਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਗ਼ੀ ਸੁਰ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵੀ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਬੰਦ ਦੇਖੋ-

‘ਜਦੋਂ ਫਰਿਆਦ ਅਰਜ਼ਲੂ ਮਿੰਨਤਾਂ ਤਰਲੇ ਤੇ ਸਹੀ ਮੰਗਾਂ
 ਤੇ ਹੋਵੇ ਨਾ ਸੁਣਵਾਈ ਤਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਾਗ਼ੀ ਸੁਰ
 ਤੇ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਨੇ ਮੰਜ਼ਿਲ

ਸਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
 ਪੱਤੋ ਲੋਕ ਡਰਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਵਾਰਨ ਤੋਂ।’ (ਪੰਨਾ 19)

‘ਕਿਰਪਾ’ ਕਵਿਤਾ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸਗੋਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤਾਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਘਰ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਆਲੂਣਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਬੁਢਾਪਾ ਬਸ਼ਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ ਕੋਈ ਸੁੱਖ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਵਿਤਕਰਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਵਿਤਾ ‘ਲੋਹੜੀ ਤੇ ਧੀਆਂ’ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਪੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਲੋਹੜੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਧੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਪੁੱਤ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪਰ ਧੀਆਂ ਆਖਿਰ ਤੱਕ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ- ‘ਧੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸੋ ਕਾਹਦੀਆਂ ਨੇ ਲੋਹੜੀਆਂ। ਪੁੱਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਖੀਆਂ ਨੇ ਮੋੜੀਆਂ।’ (ਪੰਨਾ 52)

ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਹੋਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ‘ਸਮੇਂ

ਦੇ ਹਾਣੀ’ ਅਤੇ ‘ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਸੰਭਾਲੋ’ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ‘ਸੁਪਨੇ’ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਪਨਿਆਂ ਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਨਾ ਵੀ ਹੋਣ ਪਰ ਕੁਝ ਸੁਪਨੇ ਭਵਸਾਗਰ ਟੱਪਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਮੁਖੌਟਿਆਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਬਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਚਿਹਰਾ ਅਤੇ ਘਾਗ ਸਪੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਅੱਜ ਮੁਖੌਟਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਬਾਂ ਦੇ ਸਭ ਝਗੜੇ ਝੋੜੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਘਾਗ ਸਪੇਰੇ ਰੂਪੀ ਰਹਿਬਰਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਕੀਲ ਕੇ ਪਟਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਦਾ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਨਰਕ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਡੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗ ਰਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗ ਹਨ। ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਬੰਦ ਹੈ ਕਿ-

‘ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਕਬਰ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੰਨ-ਸਵੰਨ
 ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਈ ਰੰਗ।’ (ਪੰਨਾ 70)

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਡਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਵਿਤਾ ‘ਦਹਿਸ਼ਤ’। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਾਂ ਇੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇੱਕ ਕੀੜੀ ਵਾਂਗ। ਕਵਿਤਾ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬੰਦੇ ਕੋਲੋਂ ਕਤਲ ਹੋਣਾ ਹੱਦਾਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉੱਪਰ ਤੋਪਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਗੋਲੀਆਂ ਵਰਾਉਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੰਗਾਂ ਦਾ ਫਟਣਾ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਦਾ ਲਹੂ ਭਿੱਜਿਆ ਕਿੰਨਾਂ ਹੀ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਅਤੇ ਸੋਗਮਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਆਖਰੀ ਕਵਿਤਾ ‘ਸੋਚ ਦਾ ਪੰਧ’ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਇੱਕ ਆਸ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਨੇਰਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰਖ ਸਵੇਰਾ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਸ ਦੀ ਤੰਦ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੋਚ ਦਾ ਪੰਧ ਲਮੇਰਾ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- ‘ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਨੇ ਆਸਾਂ ਦੀ ਤੰਦ ਛੱਡੀ ਨਾਲ ਹਾਲੇ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪੰਧ ਲਮੇਰਾ ਹੈ।’ (ਪੰਨਾ 99)

ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਆਸ ਦਾ ਪੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀਆਂ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰੋਹ ਅੱਗ ਬੁਝ ਜਾਵੇਗੀ ਦੀਵਾ ਕਸਮ ਗੁਲਾਬੀ ਸਾਉਣ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਵਹਿਸ਼ੀ ਸੋਚ ਭੋਲੇ ਜਜ਼ਬੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਘੇਰੇ ਦਾ ਰੂਪ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਆਦਿ ਵੀ ਗੌਰ ਤਲਬ ਹਨ। ਲੇਖਕ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਚਿੰਤਨ ਵੀ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੇਜਿੰਦਰ ਚੰਡਿਹੋਕ
ਸਾਬਕਾ ਏ.ਐਸ. ਪੀ ਨੈਸ਼ਨਲ
ਐਵਾਰਡੀ
ਸੰਪਰਕ ਨੰ : 95010-00224

ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸਣ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
 ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸਭਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਮਈ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਕਰਕੇ ਜਲੀਲ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵੱਡੇ ਨਾਂ ਵਾਲੇ ਸਥਾਪਤ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਜ਼ ਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੀ ਵੱਡੇ ਨਾਂ ਵਾਲੇ ਸਰਦੇ ਪੁੱਜਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਤੇ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਉਕਾ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਜਦਕਿ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਹੁੰਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਥਾਪਤ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਓ ਭਗਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ, ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਵਧੀਆ ਵਧੀਆ ਤੌਹਫੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦਰੀਆਂ ਵਿਛਾਉਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ

ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਛੱਡੇ ਜੂਠੇ ਬਰਤਨ ਸਾਫ਼ ਹੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਲਸਿਲਾ ਮੰਦਭਾਗਾ ਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕਾਰਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਲੇਖਕ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਇਹ ਇੱਕ ਮਈ ਦਾ ਦਿਨ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਗਲਬੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ੌਜੀ
ਪਿੰਡ ਦੀਨਾ ਸਾਹਿਬ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਪੰਜਾਬ
94174-04804

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਐਲ. ਐਚ. ਵੀ. ਦੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਅੱਜ, 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਬੋਹਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 1983 ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਬਲ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਚਲਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1984-85 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਡਿਪਲੋਮਾ (ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ) ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਿਖਲਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸਾਬਿਤ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਆਰੰਭ 18 ਨਵੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਹਿਣੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ (ਫੀਮੇਲ) ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਨ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਐਲ ਐਚ ਵੀ (ਲੇਡੀ ਹੈਲਥ ਵਿਜ਼ੀਟਰ) ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਲਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਐਲ. ਐਚ. ਵੀ.

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਟਾਇਰਡ ਫਾਰਮੇਸੀ ਅਫਸਰ ਹਨ, ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਾਰਾ ਬਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਾਣ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੋਤਰਾ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਾਦਾ ਦਾਦੀ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਮਈ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਣਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

ਚਾਨਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਐਲਖ (ਮਾਨਸਾ), ਸੰਪਰਕ 9876888177

ਅਦਾਕਾਰ "ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਪਾਲੀ" ਵੱਖਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ "ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼" ਮੂਵੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਈ ਨੂੰ

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਆ ਰਹੀ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨਹੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਮਿਲੀਅਨ ਤੋ ਉਪਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਵੀ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਮੂਵੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਮੂਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਫਿਤਰਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਮੈ ਗੱਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਵੀ "ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼" ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ 1914 ਵਾਪਸੀ ਅਸਲ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ। ਇਸ ਦੀ ਸਟੋਰੀ ਫਿਲਮ ਲੇਖਕ "ਹਰਨਵ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਨ ਆਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ " ਵਿਹਲੀ ਜੰਨਤਾ ਫਿਲਮਜ਼" ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ "ਸਰਨ ਆਰਟ" ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਲਗਨ, ਚੰਗੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਜੌਹਲ ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਬਹੁਤ ਆਸਾ ਉਮੀਦਾ ਹਨ। ਕੈਮਰਾਮੈਨ "ਜੇਪੀ ਸਿੰਘ" ਬੜੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਤੇ ਬਰੀਕੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਵੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪਾਲੀਵੁੱਡ, ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਨਹੀ, ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਅਦਾਕਾਰ ਵੀ ਦੇਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਦਿਗਜ਼ ਲੋਕ ਗਾਇਕਾ ਵਿਚ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚਰਚਿਤ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰ ਲੀਜੈਂਡ ਤਰਸੇਮ ਜੱਸੜ ਲੀਡਿੰਗ ਰੋਲ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ।

ਇਸ ਤੋ ਇਲਾਵਾ ਕਮੇਡੀ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਘੁੱਗੀ, ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਅਦਾਕਾਰ ਮਾਰਕ ਬੇਨਿੰਗਟਨ ਤੇ ਐਡਵਰਡ ਸੋਨਨਬਲਿਕ ਵੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੇ ਜਲਵੇ

ਦਿਖਾਉਣਗੇ। ਮੰਝੇ ਅਦਾਕਾਰ ਸਤਿੰਦਰ ਕਾਸੋਨਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਬੁਲਿਟ, ਹਰਸਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਮਨ ਪਾਲੀਵਾਲ ਤੇ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਪਾਲੀ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਤੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ

ਨਾਮਵਰ ਅਦਾਕਾਰ ਨੇ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੁਮਾਰ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਦਾਕਾਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਪਾਲੀ ਵੱਖਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ। ਇਹ ਮੂਵੀ "ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਤੇ ਓਮਜੀ ਸਿਨੇ ਵਰਲਡ" ਤੇ "ਇਕ ਮਈ" ਨੂੰ ਸਿਨੇਮਾਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਓਹ ਇਤਿਹਾਸਕ "1914" ਦੀਆਂ ਦੁਖਦਾਇਕ ਪਲ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਵੇਗੀ। "ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼" ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸੁੱਭਕਾਮਨਾਵਾਂ। ਆਮੀਨ **ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਫਿਲਮ ਜਰਨਲਿਸਟ ਸੰਪਰਕ:- 9855155392**

"ਇਹ ਧਰਤੀ ਹੈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ"

ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਕ ਮਈ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 1 ਮਈ 1886 ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿੱਚ 1 ਮਈ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 85 ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ 1 ਮਈ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੁਨਿਆਂ ਦੇ ਕਈ ਪਛੜੇ ਮੁਲਕਾਂ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਬਾਖ਼ੂਬ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲ਼ਿਓ,
ਕਿਉਂ ਪੀਵੇ ਰੱਤ ਬਹਾਰਾਂ ਦੀ ।
ਇਹ ਧਰਤੀ ਹੈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ,
ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ।
ਮੇਰੇ ਤੇਸੇ ਅਤੇ ਹਥੋਂ ਤੇ ਨੇ,
ਲੱਖ ਮੰਦਰ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰੇ ਹੋ ।
ਪਰ ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਉਤਾਰਨ ਨੂੰ,
ਕੱਖ ਕਾਨਿਆਂ ਦੇ ਹਨ ਢਾਰੇ ਹੋ ।
ਇਹ ਧਰਤੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ,
ਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਭੁੱਲਿਆ ਏ ।
ਇਹ ਸਭੇ ਜਾਣਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੈ
ਕਿਸ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਜੁ ਡੁਲ੍ਹਿਆ ਏ ।
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅੱਜ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਰੋ,
ਜੋ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਏ ।
ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਕਰੋਂ,
ਉਹ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਮੇਰਾ ਏ ।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ ਚਾਹੇ ਸੜਕ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੇ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਛਿਪੀ ਨਹੀਂ ਇਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਤਾਂ ਚਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਆਲਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਹਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਹਿਤਰ ਹੈ। ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਦਿਹਾੜੀ ਵਾਸਤੇ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਵੇਰ ਸਾਰ ਹੀ ਲੇਬਰ ਚੌਕ 'ਤੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹੀ ਘਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਦਿਹਾੜੀ ਲੱਗ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਆਲਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤਾਂ ਕੀ, ਭਰ ਪੇਟ ਰੋਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਮਰਥ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਦਿਹਾੜੀ/ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪੀੜੀਆਂ ਦਰ ਪੀੜੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਬਰ ਚੌਕਾਂ 'ਤੇ ਖੜੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜੀ ਦਰ ਪੀੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਕੇ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵਰਗ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਮਰਥ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਬਿਆਨ ਦੀਆਂ ਹਨ:-

"ਔਰ ਤੋ ਮੁਝਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਕਿਆ,
ਮੇਰੀ ਮਿਹਨਤ ਕਾ ਸਿਲ੍ਹਾ,
ਚੰਦ ਸਿੱਕੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਛਾਲੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਹ।
ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਕਾਨ, ਸੜਕਾਂ, ਪੁਲ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਜੇ ਤੱਕ ਛੱਤਾਂ ਵੀ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਵੀ ਉਹ ਵੀ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਵਾਲੀਆ ਕੱਚੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਹਨ। ਵੋਟਾਂ ਵੇਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਕੇ, ਸਬਜ਼ ਬਾਗ ਦਿਖਾ ਕੇ ਤਾਕਤ ਤਾਂ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਾਲਤ

ਦੇਖ ਕੇ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹਾਲਤ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ। ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਜ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਪੀੜੀ ਦਰ ਪੀੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ 01 ਮਈ ਦਾ ਦਿਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੈਰ ਸੰਗਠਤ ਖੇਤਰ ਹੋਟਲਾਂ, ਢਾਬਿਆਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਭੱਠਿਆਂ, ਸੜਕ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨਿਰਮਾਣ, ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਹਿਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਕੀਮਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਹਵਾ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਰਾ ਸਾਲ ਮੁੜਕੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਂਦੀ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੇ ਮਾੜੇ ਹਾਲਤਾਂ ਕਾਰਨ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿਹਤ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਖਸੂਟ, ਆਏ ਦਿਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਹਾਦਸੇ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜਦੀ ਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਰੰਟੀ ਯੋਜਨਾ ਮਨਰੇਗਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵੱਧ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਗੈਰ ਕਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅੰਕੜੇ ਇੱਕਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨੀਤੀਆਂ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕੰਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋਟਲਾਂ, ਢਾਬਿਆਂ, ਭੱਠਿਆਂ, ਸੜਕ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨਿਰਮਾਣ, ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੋਂ ਜੋਖਿਮ ਭਰੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਾਂ- ਮਾਤਰ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋਖਿਮ ਭਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੀ ਲੱਗ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਮਾਲਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਲੈਣ ਤੱਕ ਹੀ ਮਤਲਬ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਇਨਸਾਫ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਪਣੇ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮ ਸਿਰਫ ਖਾਨਾਪੂਰਤੀ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੀਆਂ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾਵਾਂ

ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖਿਆ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਗੰਭੀਰ ਹਨ। ਗੈਰ ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੱਖਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ 01 ਮਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਵਾਰੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ 01 ਮਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦਾ ਕਦੋਂ ਮਹੱਤਵ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੁਝਾਰਤ ਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਸ਼ਹਿਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਭਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਵਿਗੜਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। 01 ਮਈ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸੁਰਖਿਅਤ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਖਸੂਟ ਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਨੀਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਅਤੇ ਉਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਨੂੰਨ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨੀਂਹ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਨਾਲ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੱਲੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਪੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਤਿੱਖਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਆਖਿਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਕਦੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ? ਕਵੀ ਬਾਬਾ ਨਾਜਮੀ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਜਵਾਂ ਟੁੱਕਰ ਖਾਂਦੇ ਨਈਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ।
ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਾਕਮ ਕੁੱਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਹਾਕਮ ਸੂਰ ।
ਮੇਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਭੱਠੀ ਕੋਲ ਖਲੋ,
ਮੁੱਲਾਂ ਫੇਰ ਵਿਖਾਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦਾ ਨੂਰ ।
ਪਲ ਪਲ ਚੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇ, ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਦਰਿਆ,
ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਡੁੱਬਦਾ ਜਾਵੇ, ਸੱਧਰਾਂ ਵਾਲਾ ਪੂਰ ।
ਹੱਥੋਂ ਸੁੱਟ ਜਦੋਂ ਦਾ ਆਸਾ, ਆਂਦੀ ਕਲਮ ਦਵਾਤ,
ਮੰਜ਼ਿਲ ਮੈਨੂੰ ਵਾਜਾਂ ਮਾਰੇ, ਰਸਤੇ ਨੂਰੇ-ਨੂਰ ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਲ
ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ -88376-46099

ਕਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ

ਪੇਂਟਿੰਗ

Painting

ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ,

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ,

ਮਿਤਰ ਪਿਆਰਿਆਂ

ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗ ਬਣਾ ਕੇ

ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ

ਚਾਰ ਚੰਨ

ਲਗਾਓ ਜੀ

DELIVERY ALL WORLD

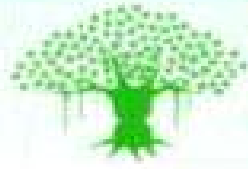
Payment in Advance

ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਫੋਟੋ ਵਟਸਐਪ ਨੰਬਰ

+91-97794-70626 ਤੇ ਭੇਜੋ

ਚਿੱਤਰਕਾਰ
ਰਾਜੇਸ਼ ਨਾਰਾਗਾ

Samaj Weekly

ਸਮਾਜ

ਵੀਕਲੀ

Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ

facebook

samajweekly

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫਾਲੋ ਕਰੋ

@samajweekly

ਸਾਡੇ ਵਟਸਅੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484

email:-Samajweekly@gmail.com